

57 - 58 - 59 - 60

Handelingen 61 - 62 - 63 - 64
.....

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1990- 1991

Vergaderingen van juni 1991

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

BEGROTINGEN

BELEID VLAAMSE GEMEENSCHAP TEN AANZIEN VAN BRUSSEL-HOOFDSTAD

INTERPELLATIES

MAATSCHAPPELIJK OPBOUWWERK

STAND VAN ZAKEN ERC-PROJECT IN HET KADER VAN DE RECONVERSIE
VAN LIMBURG

UNIVERSITEIT GENT EN UNIVERSITAIR CENTRUM ANTWERPEN

VERKEERS- EN VERVOERSDEBAT

WATERKWALITEITSDOELSTELLING VOOR DE MIDDENLOOP VAN DE DENDER
EN BIJBEHORENDE ZIJRIVIEREN EN BEKEN

Inhoud

Nr. 57 Donderdag 13 juni 1991 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2041

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 2041

Voorstel van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 2041

Beleidsbrieven
Indiening en verwijzing, blz. 2041

Verslagen
Indiening, blz. 2041

In eerste lezing aangenomen artikelen
Indiening, blz. 2042

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 2042

Kennisgeving van het Arbitragehof
Indiening, blz. 2042

Schriftelijke vragen
Indiening, blz. 2042

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2043

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-I-A (1990-1991) — Nrs. 1-4

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-II-A (1990-1991) — Nrs. 1-7
Algemene bespreking, blz. 2043

Sprekers : de heer P. Deprez, verslaggever, de heren A. Denys, L. Hancké, J. Geysels, H. Lauwers, R. Daems, J. Loones, W. Peeters, Minister G. Geens

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-I-A (1990-1991) — Nrs. 1-4
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2065

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-II-A (1990-1991) — Nrs. 1-7
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2066

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2074

Bijlage

Vraag om uitleg
Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting
Vraag om uitleg van de heer W. Kuypers aan de heer L. Waltniel, Gemeenschaps-

minister van Ruimtelijke ordening en Huisvesting, over de bescherming van het Zoniënwood, blz. 2076

Nr. 58 Donderdag 13 juni 1991 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2079

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2079

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bestemming van de voorlopig beschermde gevangenis Het Pandreijte te Brugge, blz. 2079

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor Sun Parks in Mol-Rauw

Actuele vraag van de heer W. Luyten tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor Sun Parks in Mol-Rauw, blz. 2080

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de onteigeningsprocedure inzake het natuurgebied De Zwinbosjes te Knokke, blz. 2082

Actuele vraag van de heer E. Van Varenbergh tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het voorstel van overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse steden en gemeenten voor een gemeentelijk MINA-beleid, blz. 2083

Actuele vraag van de heer M. Bartholomeeussen tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het sluiten van zalen in het Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen wegens personeelsgebrek, blz. 2084

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van de betaling aan Nederland voor de herstelling van de Westerschelde-oever, blz. 2085

Actuele vraag van de heer J. De Roo tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de verkeersveiligheid op de N 49 en N 44, blz. 2086

Ontwerp van decreet betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk
— 475 (1990-1991) — Nrs. 1-6
Algemene bespreking, blz. 2087

Sprekers : de heer J. Van der Sande, verslaggever, de heren L. Hancké, H.

Lauwers, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, mevrouw M. Vogels, Minister J. Lenssens
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2092

Voorstel van resolutie van de heren J. Cuyvers, J. Timmermans en W. Peeters, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke en de heer Jozef Bosmans, betreffende de waterkwaliteitsdoelstelling voor de middenloop van de Dender en de bijbehorende zijrivieren en beken
— 501 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Bespreking, blz. 2094

Sprekers : de heer A. Van Nevel, verslaggever, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, de heren J. Timmermans, J. Caudron, J. Cuyvers, Minister T. Kelchtermans

Ontwerp van bijzonder decreet betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen
— 503 (1990-1991) — Nrs. 1-8
Tweede lezing, blz. 2098

Spreker : de heer A. Denys
Hoofdelijke stemming, blz. 2102

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

— 9-I-A (1990-1991) — Nrs. 1-4
Aangehouden stemmen, blz. 2103

Spreker : de heer J. Cuyvers
Hoofdelijke stemming, blz. 2105

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

— 9-II-A (1990-1991) — Nrs. 1-7
Hoofdelijke stemming, blz. 2106

Voorstel van motie van overeenstemming
Hoofdelijke stemming, blz. 2107

Ontwerp van decreet betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk

— 475 (1990-1991) — Nrs. 1-6
Aangehouden stemmen, blz. 2108

Hoofdelijke stemming, blz. 2112

Voorstel van resolutie van de heren J. Cuyvers, J. Timmermans en W. Peeters, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke en de heer Jozef Bosmans, betreffende de waterkwaliteitsdoelstelling voor de middenloop van de Dender en de bijbehorende zijrivieren en beken

— 501 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Hoofdelijke stemming, blz. 2113

Motie van aanbeveling van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 29 mei 1991 door de heer H. Van Dienderen gehouden interpellatie tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud

en Landinrichting, de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke ordening en Huisvesting, en de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de stand van zaken betreffende het ERC-project in het kader van de reconversie van Limburg

— 511 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2114

Spreker : de heer H. Van Dienderen

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer P. Chevalier tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het personeelsstatuut van de BRTN, blz. 2116

Sprekers : de heren P. Chevalier, A. De Beul, Minister P. Dewael

Actuele interpellatie van de heer H. Suykerbuyk tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de Luxemburgse voorstellen betreffende de Europese Politieke Unie

Actuele interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de invoering van een cultuurparagraaf in het EEG-verdrag, blz. 2118

Sprekers : de heren H. Suykerbuyk, E. Van Vaerenbergh, Minister G. Geens, Minister P. Dewael

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de mogelijke invoering van een demografische taks en over de visie betreffende het toekomstig beleid in Vlaanderen, blz. 2125

Verdaagd

Interpellatie van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het verlenen, behandelen en opvolgen van uitbatingsvergunningen voor bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen, blz. 2125

Sprekers : de heren G. Janzegers, Minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de rechtspersoonlijkheid van de NV Aquafin, blz. 2127

Sprekers : de heren A. Denys, J. Timmermans, J. Geysels, Minister T. Kelchtermans, Minister L. Waltniel
Motie van aanbeveling, blz. 2136

Interpellatie van de heer J. Loones tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het toerisme in Vlaanderen

Interpellatie van de heer M. Desutter tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het toeristisch beleid in Vlaanderen, blz. 2136

Sprekers : de heren J. Loones, M. Desutter, Minister P. Dewael

Interpellatie van de heer E. Baldewijns tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de gevolgen voor het onderwijs van de terugkeer van de Belgische militairen uit Duitsland, blz. 2143

Verdaagd

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, en de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het omleidingskanaal tussen het Albertkanaal en de haven van Antwerpen, blz. 2143

Verdaagd

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2143

Nr. 59 **Dinsdag 18 juni 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2145

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 2145

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 2145

Nota

Indiening, blz. 2145

Adviezen

Indiening en verwijzing, blz. 2145

Verslagen

Indiening, blz. 2146

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 2146

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 2146

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2146

Beleidsbrief van de Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van Brussel-Hoofdstad — 433 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2

Bespreking, blz. 2146

Sprekers : de heer R. Garcia, verslaggever, mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck, de heren W. De Vlieghere, F. Dielens, L. Vanhorenbeek, E. Van Rompuy, A. Denys, P. Van Grembergen, Minister H. Weckx

Motie van aanbeveling, blz. 2158

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de mogelijke invoering van een demografische taks en over de visie betreffende het toekomstig beleid in Vlaanderen, blz. 2158

Sprekers : de heren A. Denys, F. Dielens, W. Peeters, Minister J. Lenssens
Motie van aanbeveling, blz. 2164

Interpellatie van de heer E. Baldewijns tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de gevolgen voor het onderwijs van de terugkeer van de Belgische militairen uit Duitsland
Verdaagd, blz. 2165

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2165

Nr. 60 **Dinsdag 18 juni 1991**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2167

Interpellaties (Regl. art. 76) (Vervolg)

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, en de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het omleidingskanaal tussen het Albertkanaal en de haven van Antwerpen, blz. 2167

Sprekers : de heren L. Dierickx, H. Coveliers, Minister J. Sauwens, Minister L. Waltniel

Interpellatie van de heer J. De Bremaeker tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de sociale onrust bij de zee- en rivierloodsen, blz. 2170

Sprekers : de heren J. De Bremaeker, Minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de behoefte aan sociale kavels en sociale woningen in Vlaams Brabant, blz. 2173

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, G. Cardoen, J. Valkeniers, Minister L. Waltniel

Interpellatie van de heer I. Egelmeers tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor het leggen van een pipe-line naar de stortplaatsen van Terhagen-Rumst en Boom voor de gipsafval van Prayon-Rupel, blz. 2179

Sprekers : de heren I. Egelmeers, F. Cauwenberghs, Minister L. Waltniel
Motie van aanbeveling, blz. 2184

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de stand van zaken betreffende de participatie van NV Super Club in het ERC-project, blz. 2184

Verdaagd

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2184

Nr. 61   **Woensdag 19 juni 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2185

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en het vervoerswezen

Nota over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1

Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Debat, blz. 2185

Sprekers : Minister G. Geens, Minister J. Sauwens, de heer A. Denys, de heer A. Schellens, verslaggever, de heren J. Geysels, L. Hancké, H. Candries, M. Olivier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2205

Nr. 62   **Woensdag 19 juni 1991**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2207

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en het vervoerswezen

Nota over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1

Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Debat (Voortzetting), blz. 2207

Sprekers : de heer H. De Croo, Minister J. Sauwens, de heren E. Beysen, J. Ansoms, H. Van Dienderen, M. Bartholomeeussen, W. Verreycken, L. Hancké, A. Denys, P. Van Grembergen, E. Flamant, mevrouw M. De Meyer, mevrouw A.-M. Neyts-Uytbroeck, de heren G. Cardoen, G. Janzegers, A. Beckers, E. Van Vaerenbergh, J. De Seranno, A. Schellens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2243

Bijlage

Vraag om uitleg

Vraag om uitleg van de heer H. Van Dienderen tot de Voorzitter van de Vlaamse Executieve over de gevolgen van het koninklijk besluit van 6 november 1990 tot de vaststelling van het bedrag van en van

de nadere regels omtrent de bijdrage van de privaatrechtelijke instellingen waarvoor gewetensbezwaarden worden aangewezen voor de Vlaamse verzorgings-, welzijns- en sociaal-culturele organisaties, blz. 2246

Nr. 63   **Donderdag 20 juni 1991**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2249

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en het vervoerswezen

Nota over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1

Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Debat (Voortzetting), blz. 2249

Sprekers : de heren Jos Bosmans, G. Janzegers, W. Cortois, P. Van Grembergen, L. Dierickx, W. Seeuws, H. Lauwers, F. Vermeiren, F. Dielens, L. Vanhorenbeek, E. Van Rompuy, L. Hancké, J. Valkeniers, W. Kuijpers

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2268

Nr. 64   **Donderdag 20 juni 1991**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2269

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer F. Bosmans tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor de BRTN-zendmast in Sint-PietersLeeuw, blz. 2269

Actuele vraag van de heer L. Dhoore tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over het aankopen van Max Havelaarkoffie door OCMW-besturen, blz. 2270

Actuele vraag van de heer R. Daems tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de luxe-uitgave van het MINA-blad, blz. 2271

Actuele vraag van de heer P. Breyne tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de mogelijke wijziging van de coëfficiënten uren-leerkrach-

ten in het deeltijds kunstonderwijs, blz. 2272

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de regeling van de examens handelswetenschappen voor de Centrale Examencommissie, blz. 2274

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het doortrekken van het kusttramtracé tot het station te Adinkerke, blz. 2274

Actuele vraag van de heer L. Dierickx tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de aanleg van een industriezone te Waver, blz. 2276

Actuele interpellatie (Regl. art. 77) **en toegevoegde actuele vraag** (Regl. art. 75, 4, c)

Actuele interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de toepassing van het decreet van 20 maart 1984, houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven op de jeugdlogies. Actuele vraag van mevrouw M. Vogels over de toepassing van het hoteldecreet op jeugd- en bivakverblijven, blz. 2277

Sprekers : mevrouw M. Vogels, mevrouw F. Brepoels, Minister P. Dewael

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en het vervoerswezen

Nota over het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project
— 518 (1990-1991) — Nr. 1

Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen
— 510 (1990-1991) — Nrs. 1 — 2
Debat (Voortzetting), blz. 2282

Sprekers : de heren J. Van Bree, R. Van Hooland, Minister G. Geens, de heer J. De Seranno, Minister J. Sauwens, de heren G. Janzegers, H. De Croo

Motie van aanbeveling, blz. 2291

Voorstel van resolutie van de heren G. Verhaegen, L. Hancké en P. Van Grembergen tot besluit van het debat over de mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en vervoerswezen
— 523 (1990-1991) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2292
Sprekers : de heren A. Denys, G. Janzegers

Bespreking, blz. 2292

Sprekers : de heren H. De Croo, J. Gevssels, F. Vermeiren, L. Vanhorenbeek, F. Dielens, W. Verreycken, W. Kuypers, E. Van Rompuy, W. De Vlieghe

Hoofdelijke stemming, blz. 2295
Sprekers : de heren G. Verhaegen, J.
Geysels

Regeling van de werkzaamheden, blz.
2299

Bijlage (Regl. art. 81)
Verzoekschriften, blz. 2303

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 9.30 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

V. Peuskens ; gezondheidsredenen.

E. Beysen, J. Devolder, A. Van Nevel, W. Verreycken ; ambtsverplichtingen.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende de subsidieregeling van verenigingen van amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk — 512 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur.

- Ontwerp van decreet betreffende het algemeen welzijnswerk — 514 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid.

VOORSTEL VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van de heren P. Berben, F. Bosmans, J. Geysels, H. Lauwers en L. Peeters betreffende de erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige culturele centra die het culturele leven in de Vlaamse Gemeenschap bevorderen — 513 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur.

BELEIDSBRIEVEN

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende beleidsbrieven werden ingediend :

- Beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 510 (1990-1991) — Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken en Vervoer.

- Beleidsbrief Gezondheids promotie : een aanbod en een uitdaging, ingediend door de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden — 515 (1990-1991) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid.

VERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer R. Vanlerberghe namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 — 9-II-A (1990-1991) — Nr. 4-A.
- door de heer F. Bosmans namens de Commissie voor Cultuur, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse

Voorzitter

- Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-II-A (1990-1991) — Nr. 4-B.
- door de heer J. De Roo namens de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-II-A (1990-1991) — Nr. 4-C.
- door mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche namens de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-II-A (1990-1991) — Nr. 4-D.
- door de heer J. Dufaux namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-II-A (1990-1991) — Nr. 4-E.
- door mevrouw A. Leysen namens de Commissie voor Onderwijs en Vorming, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-II-A (1990-1991) — Nr. 4-F.
- door de heer M. Desutter namens de Commissie voor Openbare Werken en Vervoer, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeen-

schap voor het begrotingsjaar 1991

— 9-II-A (1990-1991) — Nr. 4-G.

- door de heer P. Hermans namens de Commissie voor Welzijn en Gezondheid, uitgebracht aan de Commissie voor Financiën en Begroting, over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-II-A (1990-1991) — Nr. 4-H.
- door de heer P. Deprez namens de Commissie voor Financiën en Begroting over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 en over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
— 9-I-A (1990-1991) — Nr. 3
— 9-II-A (1990-1991) — Nr. 7.
- door de heer R. Garcia namens het Adviescomité Brussel over de beleidsbrief Beleid van de Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van Brussel-Hoofdstad
— 433 (1990-1991) — Nr. 2.

IN EERSTE LEZING AANGENOMEN ARTIKELEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende artikelen werden in eerste lezing aangenomen :

- In eerste lezing aangenomen artikelen van het ontwerp van bijzonder decreet betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen
— 503 (1990-1991) — Nr. 8.
-

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering :

- Arrest nr. 13/91 van 28 mei 1991 (rolnummers 176, 177 en 179) ;
— Arrest nr. 14/91 van 28 mei 1991 (rolnummer 169).
-

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende kennisgeving van het Arbitragehof betreffende een prejudiciële vraag ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering :

- Rolnummer 285.
-

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (Regl. art. 74)

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren G. Annemans, J. Ansons, Jos Bosmans, G. Bossuyt, P. Breyne, G. Cardoen, J. Cuyvers, H. De Loor, A. Denys, M. Desutter, J. Devolder, L. Dierickx, J. Geysels, G. Janzegers, mevrouw M.-P. Kestelijn-Sierens, mevrouw N. Maes, de heer P. Matthys, mevrouw L. Maximus, de heren A. Schellens, M. Schoeters, J. Timmermans, H. Van Dienderen, P. Van Grembergen, R. Van Hooland, E. Vankeirsbilck, R. Van Steenkiste en E.

Voorzitter

Van Vaerenbergh en mevrouw M. Vogels.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Op verzoek van de indiener wordt de interpellatie van de heer Dierickx tot de Ministers Sauvens en Walt Niel over het omleidingskanaal tussen het Albertkanaal en de haven van Antwerpen verschoven naar een volgende vergadering.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 — 9-I-A (1990-1991) — Nrs. 1 — 4

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 — 9-II-A (1990-1991) — Nrs. 1 — 7

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde zijn het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 en het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991.

Net als in de Commissie houden wij hierover één enkele algemene bespreking.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, het woord ? **(Neen)**

De heer Deprez heeft het woord.

De heer P. Deprez, verslaggever **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Exe-

cutieve, collega's, er werd slechts één verslaggever aangeduid en slechts één verslag gemaakt voor de middelenbegroting en voor de uitgavenbegroting.

Uit de inleiding van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, tevens bevoegd voor Begroting en Financiën, blijkt dat de uitvoering van de begroting 1990 binnen de vooropgestelde ramingen verlopen is. Het begrotingstekort op ordonnanceringsbasis zou, na alle mogelijke correcties beperkt blijven tot ongeveer 25,7 miljard, tegenover een vooropgesteld tekort van 28,5 miljard.

Wat de aanpassing van de begroting 1991 betreft, is er een verhoging van de ontvangsten met ongeveer 2,1 miljard. Deze netto-verhoging van de ontvangsten is het resultaat van ontvangsten in min en meer. Zo verminderen de gewestbelastingen met 42,2 miljoen, als gevolg van, enerzijds, een geraamde meeropbrengst van de successierechten ten belope van 189,5 miljoen en, anderzijds, 231,7 miljoen minderontvangsten uit registratierechten.

De toegewezen middelen stijgen met 3 miljard en 53,2 miljoen door de wijziging van parameters zoals inflatie en interestvoeten. Het aandeel van het kijk- en luistergeld voor de Vlaamse Gemeenschap vermindert echter met 418,2 miljoen. Als wij daaraan toevoegen dat de niet-fiscale ontvangsten met 496,5 miljoen afnemen, komen wij aan een globale vermeerdering van de geraamde ontvangsten met 2,1 miljard, zoals ik reeds heb vermeld.

Daartegenover staat uiteraard de stijging van de geraamde uitgaven met eveneens 2,1 miljard, namelijk 0,7 miljard bijkredieten voor vorige jaren, 1,1 miljard provisionele kredieten zowel wegens bijkomende indexering als wegens de aanpassing van de sociale programmatie en 0,8 miljard bijkredieten voor de uitbetaling van achterstallen als gevolg van het beleid ; dit wordt echter gedeeltelijk gecompenseerd door een vermindering met 0,5 miljard als gevolg van een herschatting van specifieke parameters voor een aantal kredieten. Het begrotingstekort blijft dus onge-

wijzigd ten opzichte van wat oorspronkelijk werd geraamd.

Wij wijzen er bij deze gelegenheid ook op dat de Vlaamse Executieve zeer nauwgezet heeft geantwoord op een reeks opmerkingen van het Rekenhof en, waar nodig, alle aanpassingen heeft gedaan. Wij onderstrepen andermaal hoe belangrijk en nuttig de rol van het Rekenhof is bij begrotingsbesprekingen in de bevoegde Commissie voor Financiën en Begroting van de Vlaamse Raad.

In de Commissie werd onder meer gedebatteerd over de invloed van de inflatie op de middelen- en uitgavenbegroting. Uit het antwoord van de Minister werd duidelijk dat hij bij de aanpassing van de begroting hetzelfde inflatiecijfer hanteert als de centrale Regering, namelijk 3,45 ten honderd. Wij menen dat dit cijfer correct is.

Tijdens de commissiebespreking werd uiteraard ook uitleg gevraagd over het systeem van de maaltijdcheques. Het standpunt van sommigen was dat het systeem, zoals toegepast in 1990, niet mag worden herhaald.

Er is eveneens gebleken dat het nieuwe intersectoriële akkoord voor de ambtenaren geen bij komende lasten meebrengt voor 1991 en 1992 in vergelijking met de lasten van het sectorieel akkoord van 1990.

Een lid had het moeilijk met het feit dat volgens hem een aantal begrippen voortdurend door mekaar worden gebruikt, namelijk het natuurlijk tekort, het aanvaardbaar tekort en het toelaatbaar tekort. Hij wees erop dat er eigenlijk helemaal geen tekort zou mogen zijn. De Voorzitter van de Executieve heeft duidelijk uitgelegd wat die verschillende termen betekenen. Het natuurlijk tekort (28,6 miljard voor 1991) is het resultaat van de toepassing van de financieringswet en de overdracht van bevoegdheden tijdens de jongste staatsvorming. Het aanvaardbaar tekort is een norm die door de SERV en de Hoge Raad van Financiën wordt gehanteerd en bedraagt ongeveer 36 miljard frank. Het toelaatbaar tekort is het toegela-

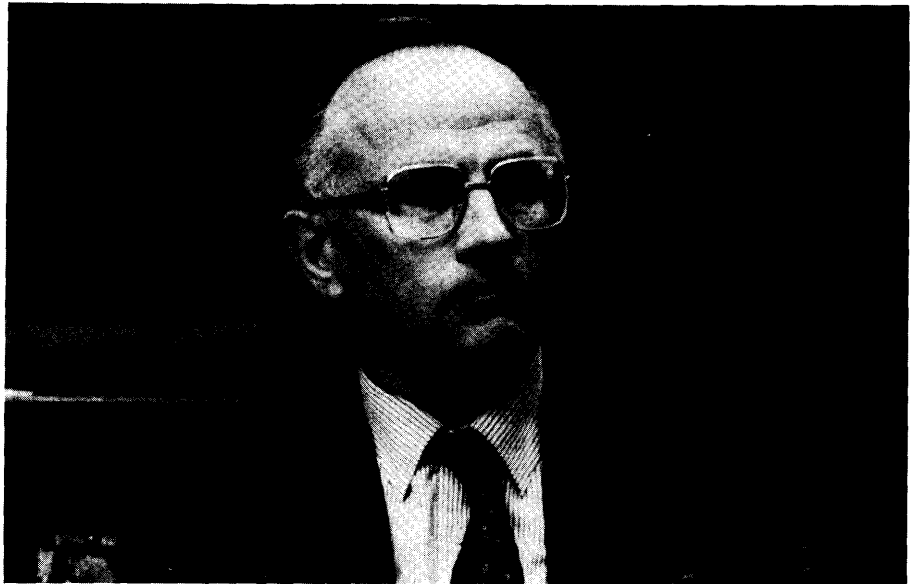
Deprez

ten tekort als aandeel van de Vlaamse Gemeenschap in het globaal deficit van de centrale staat en werd vastgesteld op 31,3 miljard BF. Rekening houdend met het aandeel van de Gemeenschappen en de Gewesten in het globale tekort van België is 31,3 miljard nog toelaatbaar.

Het desbetreffende lid beweert echter dat er eigenlijk helemaal geen tekorten zouden mogen zijn en bovendien, dat de gedebudgetteerde kredieten aan het geraamde tekort moeten worden toegevoegd. Tijdens de bespreking zei de Voorzitter dat er nog geen leningen op lange termijn ter financiering van het tekort werden aangegaan, maar dat in dat verband de voorbereidende besprekingen wel gestart zijn. Uiteraard zal men deze lening tegen de best mogelijke voorwaarden trachten aan te gaan.

Wat de middelenbegroting betreft mag erop gewezen worden dat een amendement werd ingediend met het oog op de schrapping van artikel 10. Dit artikel houdt een verhoging in van de afzetting, die echter nog maar onlangs in het mestdecreet van 23 januari 1991 werd vastgelegd. De indieners van het amendement argumenteren dat de vervijfvoudiging van de afzetting overbodig is aangezien de mestbank nog niet operationeel is en er derhalve voor 1991 geen afzetting zou moeten worden betaald. De Voorzitter zei in de Commissie dat deze zaak opnieuw zou besproken worden tijdens de eerste algemene vergadering. De Executieve heeft intussen een amendement ingediend om artikel 10 te schrappen. De middelenbegroting werd dan ook met eenparigheid van stemmen goedgekeurd.

Wat de uitgavenbegroting betreft werden een reeks amendementen van de Vlaamse Executieve goedgekeurd. Deze amendementen hebben echter geen noemenswaardige weerslag op het globale resultaat. Op artikel 11 werd een amendement ingediend teneinde in sectie 18 — externe betrekkingen — een krediet van 2 miljoen toe te voegen, bestemd als

CVP-Senator P. Deprez, verslaggever over de ontwerpen van decreet betreffende de aanpassing van de middelen- en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

mogelijke toelage voor de adoptiedorpen Roemenië. Als compensatie wordt de dotatie van het CGIS met eenzelfde bedrag van 2 miljoen verminderd.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de uitgavenbegroting werd eveneens eenparig aangenomen.

Tot besluit kan ik stellen dat de motie van overeenstemming van de administratieve begroting met de algemene uitgavenbegroting ook eenparig werd aangenomen.

Tot daar het verslag over de aanpassing van de middelen- en uitgavenbegroting van 1991.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik zal beginnen met de positieve punten aangaande de bespreking van de begrotingswijziging. Een eerste positief punt is het duidelijk, beknopt en correct verslag van de heer Deprez, waarvoor ik hem dank.

Een tweede positief punt is dat de

Executieve voor een keer — dat gebeurt niet vaak — een aanbeveling van de Vlaamse Raad heeft aangenomen, meer specifiek in verband met het mestdecreet, te weten de afschaffing van de afzetting van 400 frank per kilo. Inderdaad, het zou zinloos zijn geweest de landbouwers een belasting op te leggen voor iets dat nog niet bestaat, met name de mestbank die in wezen slechts een papieren mestbank is aangezien zij nog niet operationeel is.

Dat zijn de twee positieve punten van die bespreking. Voor het overige vonden wij het debat over de begrotingswijziging bijzonder fictief en dit om twee redenen. De heer Daems zal daar straks trouwens dieper op ingaan. De SERV-nota die gisteren werdbekend gemaakt toont trouwens duidelijk aan dat de officiële cijfers waarmee de Voorzitter uitpakt niet met de werkelijkheid overeenstemmen.

Het tekort bedraagt geen 31 miljard maar 64 miljard, wat wij trouwens steeds hebben gezegd, wijzend naar de debudgetteringstechnieken en

Denys

naar alles wat u ter zake heeft gedaan om het echte tekort te camoufleren.

De Sociaal Economische Raad van Vlaanderen is geen liberaal studiesyndicaat ; het is samengesteld uit allerlei groeperingen en kan derhalve worden beschouwd als een Raad die de begroting op een objectieve wijze benadert. Zij stellen vast dat het echte tekort meer dan 64 miljard bedraagt. Zij zeggen hetzelfde als wat wij al twee of drie jaar zeggen, namelijk dat wij tot een Vlaams rentesneeuwbal-effect komen indien er niets wordt ondernomen. Onze bewering wordt bevestigd door de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen. Dit eerste punt toont aan dat wij te maken hebben met een fictief debat.

Een ander punt om dit te verduidelijken is dat de begrotingswijze gebaseerd is op een zogezegd boni dat voorspruit uit de verdere toepassing van de maaltijdcheques. Het gaat om een bedrag van 1,8 miljard. Bij verschillende verklaringen hebben het merendeel van de leden van deze Raad geëist om de toepassing van de techniek van de maaltijdcheques niet voort te zetten. Desondanks heb ik gemerkt dat er weliswaar een amendement door de Regering werd ingediend in verband met de afzetting maar dat er geen amendement werd ingediend om de verdere toepassing van de maaltijdcheques stop te zetten. Zo lang het bedrag van 1,8 miljard wordt meegerekend, is het ganse debat over de begrotingswijziging een fictief debat.

Mijn concrete vraag is : quid met de verdere toepassing van de maaltijdcheques ?

Het begrotingsbeleid in Vlaanderen is niet meer hetzelfde als vroeger. Het is duidelijk dat het nu uit de hand loopt, dat het grote verschil tussen een Vlaamse Regering met liberalen en een regering zonder liberalen te maken heeft met de aanpak inzake het begrotingsbeleid. Zo lang de PVV in de Vlaamse Regering de verantwoordelijkheid droeg voor de inkomsten en de uitgaven, konden wij

in Vlaanderen fier zijn over een orthodox begrotingsbeleid.

Vandaag zijn wij aan een ontsporing toe. Wij bekommeren ons om de toekomst. Wij vragen ons af op welke manier de scheefgelopen situatie zal worden rechtgetrokken. Ik moet toegeven dat wij de verklaringen van de Eerste Minister tijdens de voorbije dagen met angst hebben beluisterd. De vroegere tegenstand van de CVP in verband met het verder overhevelen van kijk- en luistergeld, die voor alle Gemeenschappen en Gewesten een verhoging van de middelen betekent, blijkt althans wat de Eerste Minister betreft — weg te eppen. Ik constateer dat hij daarvan geen tegenstander meer is. Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, ik wijs erop dat de Vlaamse Raad een resolutie heeft goedgekeurd om zich hier tegen te verzetten. Kan u mij vandaag uw standpunt laten weten ? Blijft u gekant tegen de overheveling van kijk- en luistergeld of zal u ermee instemmen met het oog op het recht-trekken van de uit de hand gelopen begrotingsevolutie ?

Tenslotte wil ik zeggen dat een Regering waar de socialisten en de christendemocraten de plak zwaaien altijd een budgettaire ontsporing tot gevolg heeft. Dit wordt hier nogmaals onderstreept door wat de SERV daarover heeft gezegd en blijkt tevens uit de fictie van dit debat. Bij de volgende verkiezingen zullen wij in elk geval trachten aan te tonen dat een rentesneeuwbal-effect in Vlaanderen niet kan vermeden worden door het invoeren van allerlei taksen, ten einde op die manier de uitgaven te doen aangroeien. De heer De Batselier spreekt van een energietaks, de heer Sauwens heeft het over een vervoertaks en de heer Lenssens over een bejaardentaks. Voor ons is dat niet de geschikte manier. Wij willen een Vlaams begrotingsbeleid, gebaseerd op het leggen van prioriteiten waarbij sommige uitgaven moeten worden geschrapt als men nieuwe wil invoeren.

Dat is de aanpak die wij voorstellen en die de heer Daems straks zal illustreren door een meer specifieke benadering van de begrotingscontrole.

De Voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, collega's, als wij de budgettaire aspecten van deze begrotingsaanpassing onderzoeken, stellen wij minstens vast dat de impact gering is gebleven. Er is een meerontvangst van 2,1 miljard en voor een even groot bedrag worden bijkredieten gevraagd. De meerontvangst is vooral het gevolg van de toename van de toegewezen middelen, de personenbelasting zowel voor het gewestelijk als voor het gemeenschapsdeel en de BTW, samen 3 miljard, wat nog moet worden vermindert met tweemaal een half miljard minder opbrengsten van kijk- en luistergeld en andere niet-financiële ontvangsten. De aangepaste begroting bedraagt nu 378,2 miljard tegen 376,1 miljard in december jongstleden. De meerontvangst gaat op aan bijkredieten voor schuldverdringen van de vorige jaren voor een bedrag van 700 miljoen, aan een provisioneel krediet van ruim 1 miljard, aan achterstellen, 800 miljoen en aan een aanpassing in min voor een half miljard vooral door de herberekening van een aantal parameters in het onderwijs. Het toelaatbare tekort dat 31,3 miljard bedroeg, wordt behouden.

Overigens is in de Commissie nogmaals de discussie gevoerd over de betekenis van een natuurlijk, toelaatbaar en aanvaardbaar tekort, dat ik ook de vorige keer op deze tribune reeds heb aangebracht. Ik heb nu opnieuw begrepen dat de Vlaamse Executieve werkt met een toelaatbaar tekort, wat een pragmatisch gegeven is dat steunt op het Vlaamse aandeel in het globaal netto te financieren saldo, dat aan de Vlaamse Gemeenschap niet wordt uitgekeerd en het tekort op de Vlaamse begroting vormt.

De herziening van de overheveling van het kijk- en luistergeld kwam deze keer in de Commissie niet ter sprake. Iedereen begrijpt dat dit thema politiek erg gevoelig ligt en dat hierover op korte termijn onvermijdelijk zal moeten worden gesproken. Ik herhaal het standpunt dat ik in december jongstleden onder woorden heb gebracht, namelijk dat er in

Geysels

de maaltijdcheques. Mijn vraag aan de Voorzitter van de Executieve is zeer concreet. Worden de nationale aanbevelingen en de motie goedgekeurd in deze Vlaamse Raad rechtstreeks ingecalculleerd in de begrotingsbesprekingen 1992, zodanig dat wij toch enige zekerheid hebben over de uitvoering van de unaniem goedgekeurde moties zowel in deze Raad als in de Kamer ?

Voor het tweede element van mijn uiteenzetting verwijs ik naar wat de heer Hancké al heeft gezegd en waarover collega Lauwers hier allicht over zal spreken : de sector cultuur. De jongste weken is hierover naar aanleiding van een soort politieke rel over het decreet op de podiumkunsten tussen twee belangrijke meerderheidspartijen een discussie ontstaan in de publieke opinie. De voorzitter van een tot nader orde niet onbelangrijke partij dreigde zelfs met een wisselmeerderheid en volgens de jongste persberichten ook met een ultimatum. Ik wil hierover niet verder discussiëren ; misschien kan de heer Vandenbroucke te rade gaan bij zijn collega van de Volksunie, die al enige ervaring heeft in het werken met ultimatum.

In elk geval is het ontstaan van deze discussie een verheugend feit. Dat kan misschien een troost zijn voor de leden van de Commissie voor Cultuur van deze Raad. Zij hebben reeds verscheidene jaren aan het verslag van de begrotingsbesprekingen een addendum met hun frustraties toegevoegd. Aan de Executieve richten zij elke keer opnieuw een, volgens ons te vriendelijke, vraag om in sectoren zoals de jeugdsector, de volkswontwikkeling en zo meer, toch enkele minimale inhaaloperaties te laten gebeuren. Telkens opnieuw werd daarmee veel te weinig rekening gehouden. Het resultaat van dit alles is dat vooral in de sociaal-culturele sector vormingsinstellingen door de cumulatie van tekort aan kredieten in een vrije val dreigen te geraken. De voorzitter van de Executieve weet maar al te goed dat de zelfstandige instellingen geen machtige belangenzuil achter zich hebben om financieel op terug

te vallen. Hier dreigt niet alleen zinvol werk, maar ook werk als zodanig in het gedrang te komen : minimaal een 100-tal jobs. Als er in een privé-bedrijf uit de harde sector plots 250 jobs wegvallen, dan is dat belangrijk genoeg voor televisienieuws en politieke discussie. Denken wij maar aan de recente ophef rond het bedrijf Jonckheere. Als er in deze zachte sector rechtstreeks of op termijn 100 jobs worden bedreigd, dan komt er weinig of geen reactie.

De benarde situatie van vandaag is het gevolg van een jarenlange onvolledige uitvoering van decreten. De eis van de welzijnswerkers op het terrein is dan ook zeer duidelijk : er is minimaal 36 miljoen nodig om een faillissement te vermijden.

Wij hopen in elk geval dat deze discussie omtrent de bijkomende kredieten voor deze sector aanleiding is om het gevoerde non-beleid te doen ophouden. Het kan niet dat men wel reeds jaren een personeelsstop handhaaft, maar geen stop zet op de erkenningen zodat dezelfde som geld door meer instellingen moet worden gedeeld. Dat is vragen om moeilijkheden.

Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, op welke manier gaat u die 36 miljoen nog in de begroting van 1992 inschrijven ? Het gaat hier immers om een urgente situatie. Op welke manier gaat u het non-beleid met betrekking tot deze sector doen ophouden ? U kunt misschien voorlopig geen instellingen meer erkennen. Dat is perfect mogelijk. Thans vragen voornamelijk vormingsinstellingen die behoren tot de vakbonden, een erkenning aan.

De **heer A. Denys** : Mijnheer Geysels, ik heb het probleem enigszins leren kennen. U bent gekant tegen verzuiling. Vandaag wordt er meer dan 35 miljoen gegeven aan instellingen die verbonden zijn met ziekenfondsen en vakbonden. De meest eigenaardige namen komen hierbij voor : Ter Munck, van het ACV, de Culturele Centrale van Metaalbewerkers van het ABVV, Rerum Novarum van het ACV, Hengelhoef te Houthalen ook van het ACV, enzovoort.

De heer J. Geysels : En vergeet die van het ACLV niet.

De heer A. Denys : We kunnen vandaag gerust 36 miljoen vinden, maar dan moeten we bereid zijn de instellingen die ik genoemd heb, uit het pakket te lichten. Bent u bereid dat te doen, mijnheer Geysels ? Wilt u het decreet beperken tot vormingswerk dat verbonden is aan onafhankelijk ke instellingen ?

De heer J. Geysels : Mijnheer Denys, ik hoop dat u de sociaal-culturele sector een beetje kent. Wij praten hier over vormingsinstellingen. Via de werkgroep Verzuiling van de Vlaamse Raad weet u dat het hier gaat om instellingen die niet verzuilend worden beheerd en werken. Die instellingen hebben thans niet genoeg geld. Wij vragen dat het decreet wordt uitgevoerd. De personeelstoelagen worden maar voor 90 procent uitbetaald. Er is geen indexering van de werkingstoelagen, enzovoort. Deze instellingen, mogen niet worden opgeofferd door de erkenning van organisaties die behoren tot verzuilde en financieel sterke groepen. Voor die keuze staan wij vandaag. Dat willen de heer Hancké en ik aantonen.

Over deze aangelegenheid kreeg ik graag een verduidelikend antwoord van de Voorzitter van de Executieve. Gelet op de standpunten van de PVV inzake verzuiling, zullen wij dus zeker kunnen rekenen op de PVV.

De heer A. Denys : Dat probleem moet grondig worden aangepakt. Die instellingen die ik daarnet opsomde, moeten er uit.

De heer J. Geysels : Ik vat nog eens kort samen. Ten eerste, moet het decreet, worden uitgevoerd. Ten tweede, vraag ik mij af of instellingen die in verzuilde sectoren werken, nog wel moeten worden erkend. Ten derde, vraag ik een fundamenteel debat over de desbetreffende decreten, over de planning van het vormingswerk. Men mag een lange-termijnvisie echter niet gebruiken als alibi om op korte termijn middelen te ontzeggen aan instellingen die niet verzuilend werken.

Geysels

Mijnheer de Voorzitter, ik vraag ook de aandacht van de Executieve en haar Voorzitter voor de organisaties die al jaren bezig zijn met AIDS-preventie. Nu zijn die organisaties elk jaar afhankelijk van het toekennen van een ad hoc subsidie. Dit brengt onzekerheid mee. De minister kondigde aan dat er geen nieuwe projecten van het Instituut voor Gezondheids promotie, het IPAC zullen worden goedgekeurd. De subsidiëring van de reeds goedgekeurde projecten loopt nu ongeveer af. Zoals collega Hancké vraag ook ik van de Executieve een toezegging om aan deze sector meer zekerheid te garanderen.

De Voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zal mijn korte uiteenzetting beperken tot twee punten, met name de programma's 42 en 43, betreffende de jeugd en de volksoontwikkeling. Collega Jan Loones zal straks commentaar geven over de globaliteit van het bijblad.

In de Commissie heb ik mij onthouden bij de goedkeuring van het bijblad, wetend dat het bijblad geen beleidsinstrument is. Immers, in het bijblad gaat het enkel om de aanpassing van de begroting aan de gewijzigde omstandigheden.

Het is echter reeds de derde maal dat de Commissie voor Cultuur de begroting met reserves en opmerkingen goedgekeurd. Reeds de tweede maal doet de Commissie dit schriftelijk, via een gemotiveerd advies, gericht tot de Financiële Commissie en de Vlaamse Executieve, ten einde in het bijblad meer speciaal betreffende de sociaal-culturele sector een aantal zaken recht te zetten. Ook voor 1991 is dat gebeurd, toen een unaniem advies van de Commissie werd opgesteld waarin werd gevraagd via het bijblad een aantal hoogdringende correcties aan te brengen, in de kredieten van de sociaal-culturele sector, teneinde de levensvatbaarheid zelf van een aantal initiatieven verder te garanderen. Het gaat hier dus werkelijk om de zwakste sectoren.

Wat 1991 betreft ging het vooral om de sector van de kansarme jeugd en het plaatselijk jeugdwerk.

Bovendien heb ik mij de moeite getroost de tekst van het advies over te maken aan uw kabinet en aan de kabinetten van de andere Gemeenschapsministers. Ik heb onderzocht hoe wij dat concreet op een budgettair aanvaardbare manier kunnen regelen. Op jaarbasis zouden wij met 80 miljoen frank bijvoorbeeld 75 ten honderd van het landelijk jeugdwerk kunnen uitvoeren, zoals dat in 1989 het geval was. Wij zouden aldus de jeugdhuisen een constant beleid kunnen garanderen. In tegenstelling met 1989 zouden wij de kansarme jongeren een puntenwaarde van 9.000 kunnen waarborgen, zoals dat in 1985 eveneens het geval was.

Mijnheer de Minister, het spijt mij oprecht maar ik kan enkel constateren dat het jeugdbeleid er tijdens deze legislatuur op achteruit is gegaan.

De heer J. Geysels : Zeer juist !

De heer H. Lauwers : Dat is de waarheid. Zelfs met 40 miljoen zou men een wijziging via het bijblad hebben kunnen verdedigen, terwijl wij het nu moeten houden bij 11 miljoen. Dat is het resultaat, waarbij nog enkele miljoenen komen die op de provisionele kredieten worden voorzien, ingevolge de toepassing van de CAO's.

Deze bijkredieten komen dan zelfs niet ten goede van de zwakste sectoren in het jeugdwerk, namelijk zij voor wie geen decretale regeling werd vastgelegd, onder meer voor de jeugdhuissector, de sector van de kansarme jongeren en de jeugdateliers.

Deze cijfers liggen in vergelijking met andere kredieten, die terecht via het bijblad werden toegewezen, onder meer voor de sector onderwijs en welzijn, werkelijk belachelijk laag. Het gaat nochtans om vitale minima ten einde de sector nog een kans te geven.

Mijnheer de Minister, het interesseert mij echt niet of dat komt door het feit dat Minister Dewael te weinig

heeft gevraagd — de Minister vroeg 31 miljoen — ofwel of de meerderheid van de Vlaamse Executieve er 11 miljoen van heeft gemaakt. Wie daarvan de schuldige is, interesseert mij op politiek vlak niet. Integendeel, het gaat erom dat de Commissie voor Cultuur er gedurende drie jaar de aandacht heeft op gevestigd. De meerderheidsfracties van de Executieve hebben er op gewezen dat wij er op achteruitgaan en dat nu werkelijk geraakt wordt aan een aantal vitale minima.

De Executieve heeft het recht om dat te beslissen, maar dan heb ik ook het recht om het daarmee niet eens te zijn. Er zijn wellicht collega's die zullen zeggen dat ik de loyaliteit van de meerderheid doorbreek of dat mijn reactie niet in verhouding is tot de cijfers, . . .

De heer R. Daems : Ik zal dat zeggen, mijnheer Lauwers.

De heer H. Lauwers : Mijnheer Daems, nochtans weet u dat ik geen egotripper ben en dat het ook niet deze sectoren zijn die electorale winst opleveren. Ik kan er evenwel niet bij dat de Vlaamse Executieve nu in feite het jeugdbeleid inkrimpt, studies laat uitvoeren over pedagogisch verantwoorde kinderopvang, terwijl ondertussen iedereen het gebrek aan voldoende middelen voor het plaatselijk jeugdbeleid als een van de oorzaken van de rellen in de Brusselse migrantenwijken aanduidt. Toch werd reeds sinds drie jaar het signaal schriftelijk door de meerderheidsfracties gegeven. Aangezien ik alle middelen heb uitgeput, kan ik nu alleen maar stemmen tegen bepaalde begrotingsartikelen, wat neerkomt op een onthouding over het geheel. **(Applaus van de heer J. Geysels)**

Ik wil mijn stemverklaring nog kort uitbreiden tot de sectie 43 over de volksoontwikkeling. Daar blijft een grote onduidelijkheid bestaan over het gebruik van het provisioneel krediet. Er worden wel bedragen genoemd voor de toepassing van de CAO's en voor de indexeringen die gelden voor het gesubsidieerde personeel. Aangezien daarover nog geen beslissing is van de Executieve, zijn die bedragen nog niet verworven.

Lauwers

Bovendien rijst een reëel probleem in de sector van de instellingen, omdat de uitbetalingen op drie jaar tijd van 100 ten honderd op 90 ten honderd zijn teruggevallen.

Een van de oorzaken hiervan zijn een aantal erkenningen van ingebouwd vormingswerk, in organisaties waar het deel uitmaakt van een groter geheel. Ik ben het eens met de heer Denys, dat het die nieuwe projecten zijn die mee van het decreet genieten en zodoende het tekort veroorzaken voor de andere projecten. Decretaal kunnen wij echter niets anders doen dan voor het geheel zorgen. De Minister is gebonden. Wil men een scheiding maken tussen het volkswikkelingswerk in de onafhankelijke instellingen en dat in de ingebouwde vorm, dan moet er een nieuw decreet komen.

De heer A. Denys : Zullen wij dat samen voorstellen ?

De heer H. Lauwers : Ik wil niet beweren dat syndicale of mutualistische vormingsinitiatieven niet mogen worden gesubsidieerd. Als de Vlaamse Executieve daar geld voor over heeft, heb ik daarop niets tegen. Er moet wel een onderscheid worden gemaakt.

De heer A. Denys : Als u echt tegen verzuiling bent dan moet u dat voorstel van decreet goedkeuren.

De heer H. Lauwers : Dat vormingswerk door de vakbonden wordt georganiseerd kan men op zichzelf moeilijk als een factor van verzuiling aanduiden.

De heer A. Denys : Ik ben het met u eens op voorwaarde dat de vakbonden het dan ook zelf financieren.

De heer H. Lauwers : Het kan een voorwerp van discussie uitmaken of zij dat moeten betalen uit hun algemene middelen als vakbond, mutualiteit of universiteit, dan wel of de Vlaamse Raad voor dat educatieve luik afzonderlijke middelen moet uitschrijven. De huidige toestand is wel dat we het met één decreet moeten stellen voor de subsidiëring en dat

daardoor de groten de kleintjes verdringen. Met de kleintjes bedoel ik de relatief kleineren die onafhankelijk zijn en over geen andere middelen beschikken. Mijnheer de Minister, vandaar overwegen wij om met een aantal parlementsleden van de meerderheid een amendement voor te stellen bij het bijblad. Dat amendement wordt nu reeds technisch voorbereid.

Artikel 50 van het begrotingsdecreet van 1991 biedt de mogelijkheid om de provisionele kredieten ook aan te wenden voor dergelijke uitzonderlijke tekorten. Volgens mij is dat hier het geval. Dit is een andere manier om aan dit probleem een oplossing te geven.

Men kan dus met het provisioneel krediet niet alleen via CAO's indexaties mogelijk maken, maar ook eventuele tekorten — het gaat hier over 35 à 36 miljoen — aanvullen. Door een uitdrukkelijke verklaring van de Executieve ter zake kan dit worden hard gemaakt en het amendement teruggetrokken. Ik dring bij de Executieve aan op een duidelijk antwoord. *(Applaus)*

De Voorzitter : De heer Daems heeft het woord.

De heer R. Daems (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, collega's, een begrotingscontrole bestaat uit het periodiek controleren van de uitvoering van de begroting van het lopende jaar en het op grond daarvan nemen van een aantal technische beslissingen om de inkomsten en uitgaven aan te passen. Wanneer blijkt dat er een bijkomend tekort dreigt te ontstaan, zoals hier het geval is — en zoals altijd op nationaal niveau —, dan moet de politieke wereld beslissen welke uitgaven al dan niet worden beperkt en/of welke inkomsten al dan niet worden verhoogd.

Over die politieke aanpak verschilt de PVV grondig van mening met de meerderheidspartijen. Ik wens hier een aantal politieke en technische elementen in deze discussie naar voren te brengen.

Collega's van de meerderheid, ik be-

gin mijn uiteenzetting met enkele gedeelten van het regeerakkoord. Dat spreekt onder meer van het feit dat de financiële toestand van de Vlaamse Gemeenschap op duurzame wijze moet worden veilig gesteld. Ik kom daar straks op terug.

Verder staat te lezen dat het orthodox beleid budgettair restrictief moet zijn en zal uitgaan van duidelijke prioriteiten. Dit voornemen vindt men inderdaad gedeeltelijk terug in uw begroting. Het zijn echter uw prioriteiten, niet de onze.

Ik ga verder. Het bepalen van de evolutie van de algemene uitgaven moet rekening houden met de evolutie in reële termen van de globale middelen zoals die voortvloeien uit de financieringswet. Einde citaat. Belangrijker nog dan deze zinsnede, is de volgende. De evolutie van de globale uitgaven zal zodanig worden bepaald dat zij jaarlijks overeenstemt met de evolutie van de in de financieringswet vermelde basisbedragen. Einde citaat.

Dames en heren van de meerderheid, dat is uw regeerakkoord, uw regeerakkoord dat niet werd uitgevoerd. Immers, deze passus betekent letterlijk dat u zich voor Vlaanderen zal moeten houden aan het natuurlijk tekort. U houdt zich zelfs niet eens formeel aan dit natuurlijk tekort.

Ik wil het hier niet hebben over de uitgaven die u buiten de begroting doet, de zogenaamde debudgetteringen, waarvan alleen de intresten en kapitaalaflossingen in de kapitaaluitgaven worden gereflecteerd. Ik spreek hier over het tekort dat u formeel naar voren brengt, het door u als aanvaardbaar beschouwd tekort, wat niet overeenstemt met het in het regeerakkoord vermelde cijfer. Nochtans heb ik nergens een perscommuniqué gehoord, een verklaring gelezen van de meerderheid dat vanaf nu de globale uitgaven mogen evolueren volgens voor de Executieve aanvaardbare tekort, waarin dat dan ook wordt gedefinieerd. Ik herhaal dat volgens het door u onderschreven regeerakkoord — de PVV heeft dat niet ondertekend de evolutie van de globale uitgaven zodanig

Daems

zal worden bepaald dat zij jaarlijks overeenstemt met de evolutie van de in de financieringswet vermelde basisbedragen.

Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, ik was nochtans de mening toegedaan dat u ervoor garant moest staan dat het regeerakkoord als dusdanig wordt uitgevoerd, wat niet gebeurt. U hebt uzelf een tekort opgelegd dat u zelf normaal vindt. Hieruit blijkt hoeveel u rekening houdt met het regeerakkoord en hoeveel u eigenlijk geeft om de budgettaire toestand van Vlaanderen. En dat is zeer weinig.

Dat kan uiteraard een positieve houding zijn, indien het tekort lager zou liggen dan het natuurlijke tekort, wat perfect mogelijk is via een aantal saneringen op facultatieve uitgaven. Mijns inziens ware het zelfs mogelijk geweest de nullijn te bereiken en deze situatie te handhaven aangezien niet overdreven moet worden gesnoeid in uitgaven.

De heer A. Denys : Zoals het Waals Gewest dat heeft gedaan !

De heer R. Daems : Vlaanderen kan dat niet. Vlaanderen zou bovendien in de toekomst nog een aantal boni krijgen, al moeten wij dat nog zien. Wij moeten nog afwachten hoe lang de financieringswet nog intact zal blijven, want dat is niet evident. Gezien de evolutie van de Franstalige eisen zullen immers bij de komende begrotingsbesprekingen op nationaal vlak weer formidabele toegevingen moeten gebeuren voor het kijk- en luistergeld. De redenering van uw partij, mijnheer Loones, is echter hoe meer geld er naar Vlaanderen komt hoe liever, de rest kan u niet schelen. Op budgettair vlak is dat niet de meest verantwoorde houding. Op nationaal niveau hadden wij nochtans in de Commissie voor de Financiën toch wel interessante discussies en ik heb uw partij daar nooit horen zeggen dat het nationale zo maar stukge maakt mag worden. Uw partij, mijnheer Loones, vertelt hier echter het tegengestelde. Samenvattend kan ik dus zeggen dat de meerderheid haar

eigen regeerakkoord niet volgt. Dat is een eerste belangrijke vaststelling.

Dan heb ik nog een tweede belangrijke vaststelling. Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, in dit begrotingsdocument grijpt u meer terug naar de etymologie dan naar de budgettaire restrictie. U hebt namelijk vijf verschillende tekorten.

Ten eerste is er het natuurlijk tekort. Dat is het tekort toegelaten door het regeerakkoord dat u ter zake echter niet volgt.

Dan is er het aanvaardbaar tekort waarvan wij de definitie niet kennen. Dat betreft het relatieve aandeel van de Vlaamse Gemeenschap in het globaal netto te financieren saldo, en dat is ook het tekort dat u hanteert in de documenten die u voorlegt aan de Vlaamse Gemeenschap.

Dan is er nog het toelaatbaar tekort dat eigenlijk door de SERV wordt voorgeschreven, maar dat u, zoals wij in de krant kunnen lezen, zelfs niet kunt halen.

Dan is er ook nog het informele tekort. Dat is het tekort dat de Executieve aanvaardbaar vindt maar waar ook nog de debutgettingen moeten worden bijgeteld die de Executieve wel wil zien.

Tenslotte is er dan nog het echte tekort. Dat is het tekort dat aan de Vlaamse Raad zou moeten worden voorgelegd en waarin alle debutgettingen zijn opgenomen.

Het verhaal van de Vlaamse budgettaire politiek is een verhaal van vijf tekorten, namelijk zoals ik al zei, het natuurlijk tekort volgens het regeerakkoord, het aanvaardbaar tekort dat de Executieve inschrijft, het toelaatbare voorgeschreven door de SERV en waarop zij zich baseert om het aanvaardbaar tekort in de begroting in te schrijven, het informele tekort door de Voorzitter van de Executieve zelf zo genoemd en waarmee hij toegeeft dat er debutgettingen zijn en tenslotte het echte tekort dat veel hoger ligt en waar de SERV zwaar aan tilt.

Zoals wij vandaag in een aantal kran-

ten kunnen lezen is de SERV niet erg te spreken over het Vlaamse begrotingsbeleid. In een krant die het advies van de SERV citeert lezen wij : Elk begrotingstekort moet correct aangeven welke invloed de huidige begrotingsbeslissingen hebben op de begrotingen van volgende jaren. Dat is met het officiële begrotingstekort duidelijk niet het geval, Als die krant juist citeert, wat ik alleen maar kan vermoeden, betekent dit dat het tekort dat de Executieve aangeeft in feite het tekort niet is. De SERV voegt daar zelfs nog aan toe dat als men rekening houdt met alle uitgaven, het werkelijk tekort op de begroting van 1991 64 miljard frank bedraagt.

De weinige aanwezige collega's, die ook in het nationale Parlement in de Commissie voor de Financiën zeten, meer bepaald voor de heer Loones in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en voor de heer Deprez in de Senaat, weten dat het netto te financieren saldo voor het ganse land — het centrale plus het regionale — vandaag 40 miljard meer bedraagt. U kan zeggen dat dit hier niets ter zake doet, maar dat is onjuist, want de budgettaire toestand, althans wat de effecten op de economie, en op de financiën van de bedrijven, alsook op de rentestand betreft, wordt mee bepaald door het globale netto te financieren saldo.

Het natuurlijk tekort, voorzien in de financieringswet belooft nu 59 miljard voor de drie regio's samen en de SERV geeft hier een reëel tekort voor Vlaanderen alleen van 64 miljard.

De heer J. Loones : U weet zeer goed dat uw bewering onjuist is. Het is een verkeerde voorstelling van zaken. Ik heb, zoals u, het advies van de SERV niet gelezen, maar wel het artikel in de Financieel Economische Tijd van vandaag. Ik veronderstel dat de Voorzitter van de Executieve daar straks voldoende zal over uitweiden. De Financieel Economische Tijd stelt inderdaad het cijfer van 64 miljard tegenover dat van 32 miljard. Dat is het naast elkaar praten dat wij al zo lang kennen. Ook de debudget-

Loones

teringen zijn daarin begrepen. Het misverstand kan trouwens voldoende worden afgeleid uit het vervolg van het artikel. Zij spreken van het ● mogelijk toekomstig tekort van 4 miljard. Wanneer wij de SERV-norm — van 64 miljard — hadden gevolgd dan zouden we volgend jaar 5,5 miljard mogen tekort komen. Dus, het verschil zit niet op het niveau van 30 miljard maar van 1,5 miljard.

Men zegt het nog duidelijker, ik citeer : Voor volgend jaar duldt de SERV een totaal begrotingstekort van 63 miljard om binnen de norm te blijven. Dit bewijst dat men verschillende uitgangspunten hanteert.

De heer R. Daems : Ik wil daar graag op antwoorden. Om te beginnen heb ik niet gezegd dat de 64 miljard, door de SERV aangehaald, een tekort is dat opgeteld wordt bij het netto te financieren saldo. Verder doet het me genoegen dat u het met mij eens bent over het feit dat hier verwarring bestaat omtrent de term tekort. Welk tekort is het nu ? De SERV voegt er de debudgettering bij. Laten wij stellen dat, om de globale financiële toestand van de staat, nationaal of regionaal, te kennen, we rekening moeten houden met de debudgettering. In die zin heeft de SERV gelijk wanneer hij spreekt over een reëel tekort van 64 miljard, wat niet noodzakelijk als dusdanig gereflecteerd wordt in het kasresultaat van Vlaanderen op het einde van het jaar.

Indien de SERV beweert dat het globaal 64 miljard is in macro-termen, dan moeten wij misschien ook spreken over een macro-tekort en ik stel vast dat dat voor de nationale staat 40 miljard is. Laten wij dan ook eens praten over de nationale debudgettering : Sabena, 10 tot 20 miljard ; Delcredere 10 tot 12 miljard ; RSVZ, 10 tot 15 miljard, de financiering van het Europees Fonds, 15 miljard, dan betekent dit nog eens een verhoging van 40 tot 60 miljard. Dat is wat ik hier aanklaag, dat uiteindelijk de Vlaamse begroting exact dezelfde negatieve kenmerken vertoont als de

ationale begroting reeds jaren vertoont. Wij hebben dus niets geleerd van België. Wat wij zelf doen doen wij beter geldt misschien voor bepaalde gevallen, maar niet op het budgettaire vlak. De financiële ruimte was er om de tekorten lager te houden dan het natuurlijke tekort, want u kende een enorme groei en uw middelen liggen vast volgens de financieringswet. Maar, ik stel vast dat u het uitgavenpatroon aan uw inkomsten heeft gekoppeld en zelfs meer, zodat u boven het natuurlijk tekort bent gegaan. Dat vind ik onverantwoord. U had hier kunnen starten van een nullijn en u had deze lijn zelfs kunnen aanhouden. In plaats daarvan gaat u naar een echt tekort, wat vandaag door de SERV wordt bevestigd, van 64 miljard in Vlaanderen alleen. Tel daarbij nog al de rest en de conclusie is dat Vlaanderen budgettair ontspoorde.

Dat is de realiteit. Mijnheer Loones, daarmee moet u het ook eens zijn, want niemand kan er naast kijken. In de begrotingscontrole zou men dan ook moeten ingrijpen, maar ik stel vast dat dit niet gebeurt. Er wordt een aantal zeer beperkte maatregelen getroffen, maar er wordt niet gezocht naar saneringen, wat daarvan ook de vorm of de inhoud kan zijn. U kan mij niet aantonen dat men specifieke uitgaven heeft geschrapt of vermindert. Integendeel, veel uitgavenposten zijn nog gestegen. Beleidsprioriteiten werden niet aangepast. In principe moet dit niet gebeuren in de begrotingscontrole, maar bij het opmaken van de begroting. Wanneer de budgettaire toestand echter negatief wordt en zelfs ontspoorde, dan moeten wel opnieuw prioriteiten worden vastgelegd. Nu werden er echter slechts zeer beperkte aanpassingen gedaan en dan nog enkel aan de kant van de ontvangsten, rechtstreeks door bijkomende heffingen en onrechtstreeks door een aantal technieken, zoals de maaltijdcheques, die men al dan niet kan goedkeuren. Gewoonlijk neem ik niet het woord in een begrotingsbespreking maar dit alles wilde ik toch even aankaarten, omdat ik vaststel dat de Vlaamse begroting dezelfde weg opgaat als de nationale en daardoor de globale financiële toestand van België bijko-

mend verzaamd dreigt te worden door wat er met de Vlaamse begroting gebeurt. Er worden boni's in het vooruitzicht gesteld, maar eigenlijk is er sprake van een reële ontsporing door debudgettering. Er was echter geen enkele noodzaak tot debudgettering. Men geeft, al dan niet bewust, ook een zeer troebel beeld van de budgettaire toestand. Men spreekt van vijf soorten tekorten en de heer Loones heeft er nog een zesde soort bijgevonden. Wie begrijpt dat nog ? Ik kan het geheel nog ongeveer samenstellen en een paar eminente leden van de Commissies van Kamer, Senaat en Vlaamse Raad kunnen dat ook, maar verder begrijpt niemand het nog. Als de begroting goed zou lopen, zou dat nog niet zo erg zijn, maar dat is niet het geval. Dat stel ik precies aan de kaak, mij baserend op de cijfers die de Minister heeft medegedeeld en op de cijfers van de SERV.

Ik heb de nota van de SERV nog niet in mijn bezit, maar ik zal haar waarschijnlijk wel van de Minister krijgen. Daaruit blijkt dat er voor volgend jaar een extra-beleidsruimte van ongeveer 4 miljard is. Dat is niet eens voldoende om de beloofde loonsverhoging te betalen. U kan de vraag stellen wat de SERV eigenlijk is en of men er rekening mee moet houden. De SERV is een interessante raad die interessante gegevens en een mening naar voren brengt. Ik wil met deze instelling evengoed geen rekening houden. Ik stel alleen vast, mijnheer Loones, dat deze instelling het begrip toelaatbaar tekort heeft gecreëerd en dat uw meerderheid zich daarop beroept om niet het natuurlijk tekort, dat voortvloeit uit de financieringswet en in het regeerakkoord vermeld staat, te moeten volgen. Uw cijfers liggen ergens tussen het natuurlijk en toelaatbaar tekort en u beroept zich op de SERV om te verklaren dat het tekort dus méér dan toelaatbaar is. U moet echter consequent zijn en niet de ene keer wel en de andere keer niet de SERV volgen. U gebruikt de SERV als argument om het natuurlijk tekort te overschrijden, maar gaat tegen deze instelling in wanneer het de globale financiële toestand betreft.

De heer J. Loones : Mijnheer Daems, u weet zeer goed dat er tijdens de commissiebesprekingen een heel ander beeld van de SERV is verspreid. Wij hebben nooit de deskundigheid van de SERV in twijfel getrokken en wij nemen deze instelling ernstig. U gebruikt haar echter wanneer het u uitkomt. Bovendien is het vervelend om over een SERV-advies te moeten spreken, zonder dat wij dit in handen hebben. In de toekomst, moeten wij daarin toch verandering brengen.

U vergeet ook nog een ander tekort, namelijk het tekort dat het VEV toelaatbaar acht. Het VEV was overigens vol lof, maar had natuurlijk wel opmerkingen over de vennootschapsbelasting. In elk geval, bepalen zij een norm die nog onder de norm ligt die reeds was bereikt in de Vlaamse begroting. Dat vergoelikt niet alles, maar u moet eerlijk zijn wanneer u cijfers en normen aanhaalt en dezelfde beoordelingsschaal gebruiken op alle niveaus.

De heer R. Daems : Mijnheer Loones, dat doe ik ook. Ik was trouwens nog niet uitgesproken over het advies van de SERV. Volgens de SERV bedraagt het reële tekort 64 miljard. Volgens mij vergist de SERV zich echter. Ik hecht dus niet zoveel belang aan de adviezen van de SERV, maar u wel, of beter gezegd in het ene geval wel en in het andere niet. Volgens mijn berekeningen situeert het reële tekort zich rond 52 à 53 miljard. Ik hecht trouwens even veel of even weinig waarde aan de cijfers van het VEV als aan de cijfers van de SERV of van om het even welke andere raad. Wat ik in de Commissie duidelijk wou maken — en daar blijf ik bij — is dat men zowel in de Vlaamse Raad, in het nationaal Parlement als in elk openbaar bestuur van welk niveau ook trouwens, goed moet opletten met het steeds maar volgen van adviezen van bepaalde raden. Inderdaad, op een bepaald ogenblik bestaat het gevaar dat onze enige activiteit erin zal bestaan ons te onderwerpen aan de druk van hen die niet moeten worden verkozen door de burgers, maar als

alternatieve politici meer invloed zullen gaan uitoefenen dan de authentiek verkozen volksvertegenwoordigers. Dat was en is nog steeds mijn standpunt ter zake. Ik stel dus enkel vast dat, in het algemeen, de SERV mijn appreciatie over de Vlaamse begroting volledig volgt, weze het dat de cijfers die zij geven volgens mij te hoog liggen.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik kom nu tot een aantal technieken die de Executieve toepast. Ik gebruik het woord technieken, want moesten het trucs zijn dan zouden zij niet opvallen.

Een eerste punt, een oud zeer, betreft de maaltijdcheques. Ik ben van oordeel dat het loon niet door maaltijdcheques kan worden vervangen. Indien men een loon vervangt door een cheque — dus een nominale of netto uitgave — dan hypothekeert men uiteindelijk de toekomstige verhogingen, de pensioenregeling en dies meer. Mijnheer de Minister, u koos voor de politieke optie van maaltijdcheques ter vervanging van loon. Wanneer men de meerinkomsten neemt die op basis van uw budgetcontrole op dit ogenblik uit de financieringswet voortvloeden en men combineert dit gegeven met het feit dat die maaltijdcheques 1,2 miljard minuitgaven opbrengen — dat is een interne verrekening — dan constateer ik dat de verhoging van de onroerende voorheffing eigenlijk niet nodig was. Trouwens, het rendement van de onroerende voorheffing is vrij klein. In vergelijking met de bijkomende inkomsten uit de financieringswet, gecombineerd met de bijkomende inkomsten van de maaltijdcheques en met het feit dat u wel de toekomstige vergoedingsregelingen van de actieve of niet actieve bevolking hypothekeert, levert het rendement van de onroerende voorheffing weinig op. U heeft met andere woorden een aantal bijkomende lasten ingevoerd, wat voor alle gemeenten repercussies tot gevolg had. Ik kan u verzekeren dat niet alle gemeenten de onroerende voorheffing hebben gehalveerd. Gemeenten waar de PVV deel uitmaakt van het bestuur zullen de onroerende voorheffing wél hebben gehalveerd. Ik kan u echter verzekeren dat veel gemeenten deze

aangelegenheid hebben aangegrepen om van 2.000 naar 1.500 te gaan en alzo de bevolking een serieus rad voor de ogen hebben gedraaid. Dit alles was het gevolg van een beslissing die hier werd genomen. Dat is niet fair. Ik weet niet of dit gebeurde in afspraak met om het even wie ; ik zie trouwens niet in hoe dit mogelijk zou zijn, tenzij dan met het Verbond voor Belgische Steden en Gemeenten. Ik constateer alleen dat de gemeentelijke fiscaliteit gestegen is ingevolge een onnodige stijging van de onroerende voorheffing in het Vlaams Gewest. Mijnheer de Minister, gezien de winst van de maaltijdcheques en gezien de winst voortvloeiende uit een verbeterde economische toestand, gereflecteerd in het economisch budget, dus in uw financiering, had u die opbrengst niet nodig.

De heer A. Denys : Mijnheer Daems, inpikkend op wat u zopas gezegd heeft, wil ik een vraag stellen aan de heer Geens. Er bestaat een richtlijn van de Executieve aan de gemeenten die bepaalt, dat zij verplicht zijn de halvering toe te passen. Ik wil aan de heer Geens vragen of de Executieve zal optreden in de gevallen waar de halvering niet werd toegepast.

De heer R. Daems : In tegenstelling tot degenen die het hoofd schudden, vind ik dit een interessante vraag. Zij was nog niet bij mij opgekomen. Er is inderdaad een omzendbrief van Minister Van den Bossche aan de gemeenten die bepaalt dat de halvering moet worden toegepast. Ik ken vele gemeenten, ook in ons arrondissement, die dit niet gedaan hebben, zelfs niet in eerste instantie. Ik weet wel, mijnheer Denys, dat het niet de directe ondergrond is maar het is toch een rechtstreeks gevolg van de politiek gevoerd door de Vlaamse Regering. Terloops vermeld ik hierbij dat uw voorbeeld in verband met de onroerende voorheffing in Wallonië en Vlaanderen een vertekend beeld geeft. Dit is misschien onbelangrijk voor degenen die Vlaanderen hoog achten, men mag hierbij de Belgische context echter niet vergeten. Er zijn in elk geval gemeenten die niet eerst gehalveerd hebben maar die — ten einde de bevolking

Loones

lijkheidszin en dat, eens zij een bepaald niveau bekleden, afstand doen van iedere partijpolitiek. Vandaar deze gecombineerde kleurkeuze. Teneinde na te gaan wat er op het begrotingsvlak gebeurt, is het zeer interessant een aantal vaststellingen uit de verschillende documenten te lichten. Uit de rijksbegroting bijvoorbeeld heeft men een volledig hoofdstuk uit de brochure van Minister Schiltz gelicht over de fundamentele bijdrage van de staatsvorming tot de sanering van de **overheidsfinanciën**. Ik zal hierop niet diep ingaan ; toch herhaal ik de verschillende elementen die hiertoe hebben bijgedragen. Het is goed deze na drie jaar toch even op een rijtje te zetten. In de eerste plaats waren er de besparingen doordat de lijken uit de kast werden gehaald, onder meer de vroegere overschotten, de debutteringen, enzovoort. In de tweede plaats werden de wafelijzers definitief uitgeschakeld. Ik zal straks terugkomen op het kijk- en luistergeld. Er is het onderwijs, de openbare werken, de gemeente- en de stadsbegrotingen. In de derde plaats zijn er de bepalingen van de financieringswet zelf, die louter door wat zij inhouden, reeds een besparingseffect met zich brengen, onder meer de inlevering van 2 ten honderd. Ten vierde is er het wetenschappelijk onderzoek waardoor wordt aangetoond dat saneren door federaliseren bijna noodzakelijk, bijna automatisch wordt. Aan de hand van het verslag van de SERV wordt kritiek uitgeoefend op het begrotingsbeleid van de Vlaamse Regering. Welnu, door wetenschappelijk onderzoek is bewezen, dat er louter door de responsabilisering van het niveau een besparingseffect wordt gerealiseerd. Wij weten niet hoe de uitgaven die thans op het Vlaams niveau worden gedaan, zouden zijn ontspoord op het nationaal niveau. wij kennen de moeilijkheden die er zijn — ook de heer Hancké heeft hiernaar verwezen — door de bevoegdheidsuitbreiding op alle vlakken, onder meer op het vlak van milieu, welzijn, enzovoort. Hoe zou dit zijn opgevangen zonder federalisering ? Wij kunnen ons enkel de vraag stellen.

Het is niet omdat er nu bijkomende uitgaven zijn dat wij moeten afzweren dat de federalisering ook een saneringsoperatie is geweest door de responsabilisering. Mijnheer Denys, ik ga zelfs nog een stap verder. Deze politieke responsabilisering zal er maar komen mits de derde fase van de staatsvorming wordt uitgevoerd en de rechtstreekse verkiezing van het Vlaams Parlement mogelijk wordt. Bij elke discussie komt u terug op het kijk- en luistergeld. Wanneer de overheveling — en dat is ook de benadering van de nationale beleidsverantwoordelijken — een oplossing kan bieden voor het realiseren van de derde fase, moeten wij de inkomsten van het kijk- en luistergeld inderdaad overhevelen. Als door de overheveling een verdere responsabilisering, door de rechtstreekse verkiezing van het Vlaams Parlement, wordt bereikt, dan strekt overheveling van kijk- en luistergeld meteen, onrechtstreeks, tot sanering van de openbare financiën. Indien de derde fase wordt gerealiseerd, zal een bijkomende saneringsmogelijkheid ontstaan die de kiezer eventueel in het stemhokje zal kunnen afstraffen.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik wil ook wijzen op een interessante discussie die werd gevoerd aan de hand van het verslag van het Rekenhof inzake de voorafbeelding van de resultaten van de begroting-1990 inzake begrotingspolitiek. Het Rekenhof heeft een merkwaardige vaststelling gedaan. Er is een overheveling van gemeenschaps-gelden naar gewestgelden in de volgende orde van grootte : bij de ontvangsten 65 ten honderd inzake gemeenschapsaangelegenheden, 35 ten honderd inzake gewestaangelegenheden. Bij de uitgaven gaan de 65 ten honderd gemeenschaps-gelden naar 73 ten honderd, en keert de gewestbevoegdheid terug van 35 ten honderd naar 26 ten honderd. Er is dus een transfert van gemeenschapsmiddelen naar gewestuitgaven. Zeer merkwaardig is wel — en dat wordt voor het tweede achtereenvolgende jaar bevestigd — dat dit resultaat in omgekeerde richting speelt voor de onderwijsbevoegdheden. Ik meen dat deze benadering van belang is

wanneer wij de vergelijking maken met de andere Gemeenschap. Tot nu toe bestaat de overtuiging dat de middelen die voor onderwijs werden overgeheveld in feite niet volstaan. Uit het rapport van het Rekenhof blijkt deze redenering niet te kloppen. Er is dus een overdracht van middelen die bestemd waren voor onderwijsbevoegdheden naar andere bevoegdheden.

Een volgende vaststelling die wij kunnen maken uit het rapport van het Rekenhof betreft de uitvoering van de begroting. In deze Raad kunnen wij wel een begrotingsaanpassing goedkeuren, maar de uitvoering is uiteraard een zaak van de Executieve. Het gaat inderdaad om zeer merkwaaardige vaststellingen. De benuttigingsgraad voor de betaalkredieten bijvoorbeeld, wat het Rekenhof heeft genoemd de betaalkredieten, ordonnanceringen en niet-gesplitste kredieten, bedraagt voor de gemeenschapsbevoegdheden 96 ten honderd en voor de gewestbevoegdheden slechts 80 ten honderd met een gemiddelde van 91 ten honderd. Dus de middelen ter uitoefening van de regionale bevoegdheden worden slechts voor 80 ten honderd besteed. Bovendien zijn er nog een aantal uitschieters ; ik zal er bij wijze van voorbeeld een paar aanhalen omdat zij zeer veelzeggend zijn. Toerisme wordt amper geordonnanceerd. Het antwoord hierop is dat men ook de vastleggingen moet bekijken ; maar de vaststellingen veranderen eigenlijk niet veel ter zake omdat inzake vaststellingsniveaus er een lage benuttigingsgraad is van de overgedragen kredieten. Dit cijfer is wel significantief. Toerisme : 24 ten honderd. Op een bedrag van 766 miljoen frank is slechts 24 ten honderd uitgegeven. Cultuur, een niet zo belangrijke bijdragepost maar wel belangrijk naar inhoud : er zijn slechts 56 ten honderd opdrachten tot betaling uitgegeven. Op het belangrijke budget van de wegen van 7,7 miljard is slechts 55 ten honderd in de loop van 1990 geordonnanceerd. Monumentenzorg : daarstraks hoorde ik collega Hancké zijn tevredenheid uiten over de verhoging van de kredieten met 70 miljoen voor monumentenzorg. Op een budget van 548 miljoen

Loones

voor 1990 is slechts 41 ten honderd uitgegeven in de loop van vorig jaar. Ik meen dat wij hierop toch de aandacht' moeten vestigen. Inderdaad, een begroting dient niet alleen opgesteld maar ook uitgevoerd te worden.

Wat de vastleggingen betreft, gaat het om gelijkaardige cijfers. Ik haal ook slechts een paar voorbeelden aan. Gezinsaanlegingen : besteed voor 36,4 ten honderd, inclusief de vastleggingen ; Brusselse initiatieven : 19,2 ten honderd ; ontginning van natuurlijke rijkdommen ; 29,2 ten honderd. Ik geef toe dat ik uitzonderlijke voorbeelden aanhaal.

Ik heb de algemene cijfers genoemd die liggen op het niveau van 90 ten honderd, globaal 96 ten honderd gemeenschapsbevoegdheden en 80 ten honderd gewestbevoegdheden.

Dat neemt niet weg dat we ook aandacht mogen hebben voor de kleine programma's in die grote begrotingen en ons mogen afvragen waarom ze niet beter uitgevoerd worden dan die begrotingsbedragen laten verwachten.

Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, ik wil hier enkele benaderingen aanhalen uit uw centenboek, ondermeer omdat zij zo goed de bezorgdheid van de SERV uitdrukken. Eerst onderlijnt u de prachtige economische resultaten van Vlaanderen ook op internationaal niveau : de Vlaamse prestaties op nationaal en internationaal niveau zijn van die aard dat Vlaanderen met geheven hoofd het gelaat kan tonen... en u vervolgt : . . .er is geen plaats voor collectief narcisme.. en . . . de noodzaak om te springen met economische en budgettaire wetmatigheden... en u besluit : ruime maatschappelijke bezinning dient op gang te worden getrokken om sommige verworven overheidstegemoetkomingen opnieuw in vraag te stellen, zoniet zal men binnen afzienbare tijd geconfronteerd worden met onaanvaardbare begrotingstekorten, die onder internationale druk dan toch weer ingeperkt moeten worden.

U maakt ook een bijzondere merkwuurde analyse van de solidariteits-

mechanismen tussen de Gewesten onderling. De conclusie is dat wij geen anti-cyclisch beleid moeten voeren. U besluit : . . . de Vlaamse Gemeenschap moet zichzelf in ieder geval budgettaire beperkingen blijven opleggen..

Tot slot treed ik de epiloog van uw centenboek bij omdat het een zeer geschikt besluit is voor om het even welke begrotingsbespreking : Vlaanderen kwam verrijkt uit de jaren tachtig en gaat vernieuwd de jaren negentig tegemoet.. het wordt meer en meer duidelijk dat een ruime maatschappelijke bezinning op gang dient getrokken waarbij sommige verworven overheidstegemoetkomingen opnieuw in vraag moeten worden gesteld zoniet zal men binnen afzienbare tijd geconfronteerd worden met onaanvaardbare begrotingstekorten, die onder internationale druk abrupt weer ingeperkt moeten worden.

Tenslotte herhaal ik mijn bezorgdheid voor benaderingen zoals deze van de SERV. Wij nemen dit orgaan zeer ernstig omdat het vanuit de verschillende maatschappelijke geleidingen is samengesteld. Zoals de heer Daems het al zegde moeten wij, naar vorm en inhoud, vechten tegen de Belgische kwalen in het Vlaamse bestel.

Ik reken op de Voorzitter van de Executieve om zonodig de SERV-stelling ten gronde te weerleggen omdat een dergelijk advies naar de publieke opinie toe de verkeerde indruk wekt dat het ook in Vlaanderen allemaal volledig misloopt. We hebben aangetoond dat wij van verschillende uitgangspunten vertrekken. Het gaat niet om een budgettaire ontsporing van 30 miljard, zoals men uit sommige radioberichten zou kunnen opmaken, maar wel om een verschil van anderhalf à twee miljard, gerekend op basis van de verschillende normen. Daarmee bedoel ik niet dat men geen belang moet hechten aan het SERV-advies, maar dring ik aan op het stemmen van de violen. Zo kan men misschien vanuit gelijke uitgangspunten vertrekken. Dit is beslist een opdracht voor de Commissie voor Financiën. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Walter Peeters heeft het woord.

De heer W. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, één van de meest typische kenmerken van onze kennis- en informatiemaatschappij is de enorme explosie en de directheid van de berichtgeving, met als eerste gevolg dat de belangrijke wereldproblemen een snel fluctuerende actualiteitswaarde hebben. Een tweede gevolg is dat de impact ervan en de reacties erop zeer hevig, maar ook zeer kortstondig zijn. Toen de Golfcrisis uitbarste keken de mensen in die eerste weken tot 2 uur 's nachts naar CNN. Daarna werd dat wereldprobleem al snel herleid tot een fait divers, een gespreksonderwerp aan de Vlaamse togen. Als migrantenrellen plots uitbreken, staan onze kranten en andere media gedurende enkele dagen bol van de berichtgeving daarover, worden belangrijke beleidsverklaringen afgelegd en wordt de steeds terugkerende eis van meer geld voor belangrijke problemen telkens opnieuw geformuleerd.

Mijn korte uiteenzetting hier gaat over AIDS. Ook hier hebben de eerste alarmerende berichten tot collectieve paniecreacties geleid en is die problematiek op het ogenblik bijna uit het gezichtsveld is verdwenen. Recente in het Tijdschrift voor Geneeskunde gepubliceerde cijfers voor Vlaanderen blijven nochtans alarmerend : het aantal AIDS-gevallen is er in vijf jaar verdrievoudigd en het aantal seropositieven groeit elke dag met drie eenheden. Dit is voor het gezondheidsbeleid dus zeker een probleem van eerste orde, waaraan de media en het beleid nochtans zeer weinig aandacht geven.

De AIDS-problematiek kan natuurlijk niet herleid worden tot een louter medisch of budgettair probleem, het is een multifocaal maatschappelijk probleem. Wanneer wij echter de cijfers analyseren, zijn de conclusies snel duidelijk : de directe en indirecte kosten van AIDS in Vlaanderen worden geraamd op 917.317 frank per patiënt per jaar, waarvan 75.729 door de patiënt zelf worden betaald. Belangrijk hierbij is dat 83,1 procent hiervan hospitalizatiekosten zijn. In

W. Peeters

1987 beliep de hele AIDS-bestrijding in België een half miljard van de RIZIV-begroting. Hierin zijn de medische en morbiditeitskosten inbegrepen, maar de maatschappelijke kosten werden hierin nog niet eens berekend.

Een eerste belangrijke vaststelling is dat de kostenlasten van de medische behandeling van AIDS in 1987 0,034 ten honderd van het totaal budget van het RIZIV betekende, maar dat dit door de enorme toename van het aantal gevallen snel een veelvoud hiervan zal zijn. Tweede belangrijk feit is dat de hospitalizatiekosten 83,1 ten honderd van de medische kosten opeisen.

Een eerste conclusie moet zijn dat er een enorme nood bestaat aan aangepaste alternatieven voor langdurige hospitalizaties, die voor AIDS ten andere weinig zin hebben.

Hiervoor komen onder meer de hulporganisaties in aanmerking, die door hun groeiende ervaring steeds beter zullen kunnen inspelen op de problemen.

De psyche-sociale opvang van dit maatschappelijk probleem is dus niet alleen kostenbesparend, maar is ook veel efficiënter. De AIDS-problematiek heeft immers zeer veel facetten en kan dus niet alleen medisch worden benaderd. Er zijn ook maatschappelijke medico-legale, psychomedische en psyche-sociale aspecten aan verbonden.

De psyche-sociale sector in Vlaanderen, is echter, zelfs op haar beste momenten, een puinhoop van nepstatuten, ad hoc oplossingen, gebrekkige planning en onvoldoende taakafbakening. Zo komt bij voorbeeld in de huidige regeling van de thuisverzorging, het buddy-systeem niet aan bod.

De verenigingen die zich bezighouden met AIDS-preventie klagen erover dat het elk jaar opnieuw indienen en verdedigen van grotendeels dezelfde dossiers vermoeiend en ontmoedigend is, dat hierin heel wat verloren-energie moet worden gesto-

ken. De organisaties weten bovendien nooit zeker of zij er over twee jaar, zelfs over zes maanden, nog bij zullen zijn. Een lange-termijnplanning is nochtans essentieel. Op het ogenblik worden we integendeel geconfronteerd met een gebrek aan continuïteit.

Recent waren er een aantal boude uitspraken van de federale Minister van Sociale Zaken, de heer Busquin. Hij maakte op een perfide wijze misbruik van de inefficiënte en soms zelfs waanzinnige opdeling van de bevoegdheden inzake welzijns- en gezondheidszorg om de bevoegdheid inzake preventie toe te wijzen aan de Gemeenschappen zonder hiervoor de nodige middelen te geven. Men kan echter de vloeiende lijn tussen primaire, secundaire en tertiaire preventie zeer moeilijk onderscheiden van therapeutische geneeskunde.

Ik heb ook zeer veel vragen over het doel van de ziekteverzekering. Is het de bedoeling dat men zich enkel verzekert tegen de gevolgen van ziekten of moet men zich ook verzekeren tegen de kostprijs die het behoud van de gezondheid meebrengt? Als dit laatste de taak is van het gezondheidsbeleid, dan moeten daarvoor ook de nodige middelen ter beschikking worden gesteld. De Ministers Lenssens en Weckx hebben reeds herhaaldelijk gewezen op het inconsequente van de conclusies van minister Busquin. Zij zeggen dat het onmogelijk is met hem op een coherente wijze samen te werken om te komen tot een algemeen gezondheidsbeleid. Minister Busquin weigert overeenkomsten om een gecoördineerd en coherent beleid inzake AIDS-preventie te voeren. Hij geeft hiervoor ook niet de nodige financiering. Ik vrees dat het niet zo lang meer zal duren dat wij ook in de Vlaamse Gemeenschap zullen wakker worden en zullen vaststellen dat er een zee van tijd verloren gegaan is om dit belangrijke probleem coherent aan te pakken.

Bovendien heeft Minister Weckx de intentie via een regeling voor de globale gezondheids promotie daarop een antwoord te geven. Ook hier zal hij op het probleem stuiten van de noodzakelijke coherentie, zowel wat

de verdeling van de middelen als de organisatie en de informatie, evenals de beleidsmatige begeleiding en vooral de financiële onderbouw betreft. In het licht van de cijfers die ik zoëven heb geciteerd, stellen wij vast dat de Vlaamse Gemeenschap er in het kader van deze begroting hooguit 70 miljoen aan besteedt.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, ik vraag dat u vanuit de Executieve dit belangrijk probleem in een breder kader zou bekijken en het overleg en de coördinatie met de centrale overheid volgens de nodige protocolovereenkomsten zou organiseren. Zoniet dreigen wij inderdaad met een probleem te worden geconfronteerd, dat wij reeds vele jaren kennen en hebben laten verrotten, met alle gevolgen daaraan verbonden voor onze gezondheids- en welzijnzorg. **(Applaus)**

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, bij de aanvang van mijn uiteenzetting wil ik in de eerste plaats hulde brengen aan de heer Deprez, verslaggever. Immers, hij heeft een uitvoerig verslag opgesteld over onze besprekingen in de Commissie, die zeer interessant waren. Hij heeft dan ook nog hier op de tribune, als inleiding tot het debat, de belangrijkste elementen naar voren gebracht.

Het eerste wat ik zou willen zeggen is dat wij ons goed voor ogen moeten houden wat de betekenis is van een budgetcontrole. Een budgetcontrole heeft tot doel na te gaan of wijzigingen in de parameters, die zich sedert het opstellen van de begroting hebben voorgedaan, gevolgen hebben voor de uitgaven en ontvangsten en deze te adapteren.

Bij de budgetcontrole kunnen geen nieuwe politieke oriëntaties worden ingegaan. Wij dienen de zaken op hun juiste waarde te schatten. De budgetcontrole gebeurt met de bedoeling na te gaan in hoeverre de begroting houdt. Welnu, deze begroting houdt. Het tekort waarvan wij bij de opstelling van de begroting zijn

Geens

vertrokken is precies hetzelfde na deze budgetcontrole.

Ik wijs erop dat een aantal bijkomende ontvangsten, een relatief klein bedrag, met name 2 miljard, op een totaal van 400 miljard slechts een half procent, werkelijk een franje, vertegenwoordigt. Aan de andere kant zijn er bepaalde uitgaven die wij niet hebben moeten doen.

Wat de aanwending van dit bedrag in meer betreft hebben wij geen nieuwe uitgavenmechanismen op gang gebracht, integendeel. Wij hebben een gedeelte van de bijkomende ontvangsten gebruikt om een aantal achterstallen — waarvan sommigen, mijnheer Denys, reeds jaren werden geaccumuleerd — weg te werken.

Een ander gedeelte is gebruikt om een einde te maken aan bepaalde debudgetteringen uit het verleden. Vanzelfsprekend moest ook rekening worden gehouden met de evolutie van de index en met de weerslag ervan op de bezoldigingen van de personeelsleden van de Vlaamse Gemeenschap, waarover tijdens de begroting afspraken waren gemaakt. Wij moeten deze dan ook uitvoeren. Intussen werd trouwens bekend dat de uiteindelijk bereikte CAO voor het nationaal niveau en voor de Franstalige Gemeenschap de volgende twee jaren hetzelfde effect zal hebben als voor de Vlaamse Gemeenschap.

Aangezien het Rekenhof enerzijds bemerkings had over enkele formele aanpassingen en anderzijds een verduidelijking of een aanpassing aan de nieuwe wetteksten verwachtte, heeft de Executieve een omvangrijke reeks amendementen ingediend die in de Commissie eenparig zijn aangenomen, waarmee wij dus aan het oordeel van het Rekenhof zijn tegemoetgekomen. Het blijkt een positieve innovatie te zijn dat de Vlaamse Raad van bij het begin van de bespreking van de begroting het Rekenhof onmiddellijk erbij betrokken heeft.

De heer Deprez heeft onderstreept dat het tekort overeenstemt met het tekort dat wij bij het opmaken van

de begroting hadden vooropgesteld. Ik wijs er trouwens op dat het door ons aanvaarde tekort lager lag dan dat opgegeven door de Hoge Raad voor de Financiën en de SERV. Wij hebben derhalve hun adviezen au sérieux genomen.

De heer R. Daems : Dat was hun absolute grens !

Minister G. Geens : Dat geef ik grif toe. Het door ons aanvaarde tekort overschrijdt slechts lichtjes het natuurlijk tekort. In ieder geval, dat wij een lager tekort aanvaarden, bevestigt dat wij een orthodoxe budgettaire politiek willen voeren.

Een ander twistpunt tijdens de bespreking in Commissie betrof de forfaitaire betaling per ton mest zoals bepaald in artikel 10. Deze heffing moest — zo merkten enkelen terecht op — niet worden geregeld via de begroting, maar in een organiek decreet. Dat zal dan ook gebeuren via een programmadecreet dat normalerwijs bij de begroting 1992 zal worden ingediend.

Daarenboven zullen wij voor de gegevens moeten wachten op de inventaris aangezien een heel nieuw systeem wordt opgestart, uitgaande van de idee dat de mestbank zelfbedruipend moet zijn. De door dit nieuwe systeem veroorzaakte onkosten zullen dan ook moeten worden gedragen door de bank via de verhandeling van de mest. Op basis daarvan moet een duidelijke kosten-batenanalyse worden gemaakt, waarover wij derhalve pas kunnen beschikken nadat de mestbank een bepaalde periode heeft gewerkt. De Vlaamse Executieve heeft derhalve een amendement ingediend om artikel 10 te schrappen en bijgevolg de originele tekst van het mestdecreet te handhaven.

De heer A. Denys : Betekent dat dan dat de afzetheffing niet wordt afgeschaft, alleen maar wordt uitgesteld tot het ontwerp van programmadecreet wordt ingediend ?

Minister G. Geens : Het is de bedoeling het systeem te herstellen dat oorspronkelijk werd ingevoerd.

De heer A. Denys : Op het ogenblik dat het programmadecreet wordt ingediend ! Wat zegt de Boerenbond daarvan ?

Minister G. Geens : Als wij een andere regeling dan in het mestdecreet willen, dan moeten wij daarvoor het programmadecreet aanwenden. Op het ogenblik dat het ontwerp van programmadecreet wordt ingediend zullen wij over gegevens beschikken die we nu niet hebben. Vandaar ook de noodzakelijkheid van een forfaitaire regeling.

De heer A. Denys : In de bladen van de Boerenbond staat dat de heffing wordt afgeschaft. Nu blijkt het alleen maar om een uitstel te gaan in afwachting van het programmadecreet.

Minister G. Geens : Wat de Boerenbond zegt, weet ik niet. Wij hebben de forfaitaire heffing geschrapt om terug te komen tot de oorspronkelijke tekst van het mestdecreet. Na enige ervaring met het systeem en na een evaluatie van kosten en baten zullen we echter beter weten of we wijzigingen moeten aanbrengen.

Dan is er nog een tweede punt. Van verschillende zijden werd aangedrongen om vanuit de Vlaamse Gemeenschap inspanningen te doen voor de landen van achter het vroegere ijzeren gordijn, meer bepaald voor het adoptiewerk van Roemeense kinderen. We zijn hier op ingegaan, weliswaar met de uitdrukkelijke verklaring dat wij voor internationale hulpacties een organieke regeling moeten vinden om te vermijden dat wij geval per geval zouden optreden, wat op termijn niet houdbaar is en wat tot tegenstrijdige hulpverlening en benadeling kan leiden.

Dan kom ik tot het advies van de SERV. Ik begrijp dat sommige leden het daar moeilijk mee hebben omdat ze niet over de hele tekst beschikken, en zich dus slechts op perscommentaren kunnen baseren. Allereerst wil ik zeggen dat wij het advies van de SERV altijd au sérieux hebben genomen. Dat geldt ook voor het huidige. De norm die de SERV, maar ook de Hoge Raad van Financiën, hanteert is een lange termijnnorm die aangeeft

Geens

tot welk niveau de Vlaamse Gemeenschap tot in het jaar 2000 — dus tot het einde van de overgangperiode — haar schuldopbouw moet beperken om een rentesnieuwbaleffect te vermijden. Die norm heeft dus betrekking op een toegelaten gemiddelde groei van de beleidskredieten in die bepaalde periode. Toegepast op 1991 geeft dat zonder opbouw van rentesnieuwbal, een reële groei van 1,2 ten honderd. Op basis van de gegevens van de aangepaste kredieten voor 1991 resulterend uit de budgetcontrole berekent de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen dat de reële stijging van de kredieten 3 ten honderd bedraagt.

Met andere woorden, de effectieve groeivoet in de begroting 1991 is hoger dan de gemiddelde groeivoet die voor de gehele periode moet worden in acht genomen. Het gaat over een gemiddelde, dat wil niet zeggen dat het een norm is die men jaar na jaar op dezelfde manier moet toepassen. In 1991 hebben wij hem overschreden omwille van het feit dat wij een aantal politieke prioriteiten hebben aangeduid, die trouwens door de Vlaamse Raad zijn gevolgd, maar dit heeft noodzakelijkerwijze als resultaat dat de mogelijkheden vanaf 1992 beperkter zullen zijn. Ik neem de berekeningen van de SERV, op basis van de beleidskredieten. Als u de groei, die voortvloeit uit de begroting 1991, doortrekt tot 2000, dan ligt die te hoog, want de gemiddelde reële groei zou op die manier worden gereduceerd tot 0,9 ten honderd, in absolute cijfers 4 miljard per jaar.

Wij zullen bijgevolg bij de opmaak van de begroting 1992 — niet nu, ik heb daarstraks duidelijk gezegd wat de betekenis is van een budgetcontrole — met dit gegeven moet rekening houden. Voor de volgende jaren zal men dus politieke keuzen moeten vooropstellen, afhankelijk van de mogelijkheden op het stuk van de ontvangsten.

De SERV heeft het ook over debudgettering. Laten wij het er over eens zijn dat dat reeds langer bestaat dan 1980 of 1988. Een groot gedeelte van

de gedebudgetteerde uitgaven, waarmee wij worden geconfronteerd, dateren zelfs van vóór iedere Gewestvorming. Kijk maar naar de kredieten op het vlak van de huisvesting.

De heer R. Daems : Dat men zaken verkeerd heeft gedaan betekent nog niet dat men ze vandaag opnieuw verkeerd moet doen.

Minister G. Geens : Mijnheer Daems, ik geef toe dat wij voor een paar uitgaven ook in de jongste begrotingen debudgettering hebben ingeschreven. Maar u moet alles zeggen. Wij hebben voor een aantal posten die debudgettering afgebouwd. Ik neem een recent voorbeeld, dat reeds door de heer Hancké werd aangehaald. De inspanningen die wij doen op het stuk van de ziekenhuizen, meer bepaald onze tegemoetkomingen aan de openbare sector, werden in het verleden gedebudgetteerd in de vorm van leningsmachtigingen. Wij hebben de aangroei ervan ingeschreven in de investeringskredieten en dat hebben wij in de begroting 1991 — in de oorspronkelijke versie — ook op een aantal punten gedaan.

De heer A. Denys : Ook voor het onderwijs ?

Minister G. Geens : Voor het onderwijs niet. De investeringskredieten voor het onderwijs zijn op die manier gefinancierd, dat geef ik toe.

De heer A. Denys : In het Waalse Gewest doet men dat niet. Tot onze verbazing voert het Waalse Gewest een meer orthodox begrotingsbeleid dan Vlaanderen.

Minister G. Geens : U spreekt over het Waals Gewest, maar in Vlaanderen hebben wij een eenheidsbegroting en dit maakt het mogelijk bepaalde gemeenschapsbevoegdheden mede te financieren met gewestmiddelen. Dat is niet onbelangrijk, want precies in bepaalde gemeenschapssectoren van de gemeenschap kennen wij de grootste groei. Bepaalde sprekers en ook Minister Lenssens hebben herhaaldelijk verwezen naar het probleem van de vergrijzing van de bevolking en de kleine impact van de jongeren op het geheel van de maatschappij. Dit is één van de grote problemen waarmee het beleid in de sec-

tor Gezin en Welzijn wordt geconfronteerd. Dit impliceert uiteraard een aantal politieke opties. Wanneer men immers veel aandacht besteedt aan huisvesting voor bejaarden, kan men zich afvragen of er dan nog evenveel behoefte is aan huisvesting voor bijvoorbeeld gezinnen. Wij hebben dan ook aan de Minister van Huisvesting vorig jaar bij het opmaken van de begroting de opdracht gegeven het systeem te herzien, zodat een reële besparing van 1.047 miljoen kan worden gerealiseerd. Dit is nog niet helemaal rond, maar ik sta erop dat het wel degelijk gebeurt. Wij moeten in een globaal kader nagaan welke initiatieven belangrijk zijn en welke niet en dan een keuze maken. Dat is precies de inhoud van een budgettaire politiek.

De norm die de SERV hanteert houdt rekening met begrotingskredieten inclusief de zogenaamde debudgettering. Het begrotingstekort moet inderdaad een aanwijzing geven van het netto beroep op de kapitaalmarkt of de netto ontleeningsbehoefte van de Vlaamse Gemeenschap nodig om de specifieke begrotingstekorten te dekken en uitgaven te doen via specifieke regelingen van prefinanciering. Dat is geen probleem van budgettaire techniek. De term debudgettering is overigens niet helemaal correct. Men vindt daarbij ook een aantal leningsmachtigingen die wel degelijk eveneens in de begroting zijn opgenomen en waarover de Vlaamse Raad heeft gestemd.

Dat een aantal uitgaven verder werden gedebudgetteerd of geprefinancierd had ook te maken met het feit dat wij tot het einde van 1990 geen einde thesaurie hadden. Die hebben wij inmiddels wel en nu kunnen we een echte politiek van schuldopbouw voeren op basis van de gegevens die wij van ons eigen bestuur krijgen. Wij kregen die niet vanuit de nationale thesaurie, die tot 31 december van vorig jaar instond voor onze thesaurie. Ik ben het dan ook eens met de SERV, namelijk dat we ons begrotingstekort moeten bepalen in overeenstemming met de netto ontleeningsbehoefte die voortspruit uit het verschil tussen de ontvangsten en de uitgaven, kredieten en machtigingen.

Geens

Dit is echter niet hetzelfde als beleidskredieten. U beschikt niet over de nota van de SERV, maar ik ben bereid in de Commissie dit dossier te bespreken en een globaal debat te houden, zodat de verwarring rond de definities van het begrip tekort kan worden weggewerkt.

De heer R. Daems : Er zijn vijf definities !

Minister G. Geens : Aan al deze definities beantwoordt een realiteit. Aangezien de definitie telkens anders is, verschilt ook de realiteit. Dat is evident.

Ik kom nu tot de verschillende concrete opmerkingen zowel door meerderheid als door oppositie geformuleerd. Eerste punt : de maaltijdcheques. Bij de opmaak van de begroting vorig jaar, stelden wij in het vooruitzicht een collectieve arbeidsovereenkomst voor drie jaar af te sluiten met een stijging op basis van de loonmassa van 1 april 1990. Het eerste jaar werd 1 ten honderd besteed aan het wegwerken van zogenaamde anomalieën en het andere voor het verhogen van lonen en wedden. Op dat ogenblik konden wij niet ten volle rekening houden met het systeem van de maaltijdcheques omdat dat werd overeengekomen — dat staat in de collectieve arbeidsovereenkomst die voor drie jaar werd gesloten — de eindejaarstoelage op te schorten en te vervangen door het beschikbaar stellen van de maaltijdcheques. Tevens werd overeengekomen dat de persoonlijke bijdrage van de betrokkenen voor de ambtenaren onmiddellijk van hun wedde zou worden afgehouden. Het ging trouwens om een veel lager bedrag, een forfaitaire verhoging voor iedereen van ongeveer 3.000 frank. Voor het personeel in het onderwijs zou het bedrag worden afgehouden van het vakantiegeld van 1990 dat in 1991 wordt uitbetaald. Ook dat staat in de conventie. Dit werd zowel door de syndicaal-afgevaardigden als door ons ondertekend. Indien dit moet gewijzigd worden zal het opnieuw moeten worden genegotieerd.

De heer R. Daems : Mijnheer de

Voorzitter, dat weet ik wel maar dat was mijn vraag niet. In de conventie staat inderdaad dat het deel dat het personeel zelf moet betalen zal genomen worden van... . Mijn preciese vraag is of het bedrag van 24.500 frank aan maaltijdcheques — bedrag dat in de plaats van vakantiegeld bijvoorbeeld aan iemand wordt gegeven die reeds 15 jaar in het onderwijs staat — een bruto of een netto bedrag voorstelt ? Dat heeft dus niets te maken met de techniek van waar het geld vandaan komt om de bijdrage van het personeel te betalen. Dat u in uw optiek hiervoor het vakantiegeld gebruikt is normaal, want anders zou u het van de lonen moeten weghalen. Ik wil alleen weten of in de collectieve arbeidsovereenkomst een bruto- of een nettobedrag werd afgesproken. Volgens mij wordt het voorgesteld als een nettobedrag, maar — misschien onbewust — als een bruto-bedrag behandeld.

Minister G. Geens : Ter zake werd in de CAO een duidelijke overeenkomst gesloten die trouwens, bij de uitreiking van de maaltijdcheques, aan iedereen werd meegegeeld ten einde geen misverstand te laten bestaan.

De heer R. Daems : Mijnheer de Voorzitter, blijkbaar bestaan er wel misverstanden !

Minister G. Geens : Het systeem zelf werd niet door ons uitgevonden. Het bestond al lang en werd in de privé-sector toegepast. Ook de Franse Gemeenschap maakt er gebruik van. Wij hebben deze zaak besproken in de Vlaamse Executieve en beslist dat wij ons zouden wenden tot het Overlegcomité indien men een systeem tot stand zou brengen dat van aard zou zijn de moeilijkheden in de Franse Gemeenschap alleen op te lossen. De Regering nam ter zake een beslissing en wij hebben hetzelfde systeem bij ons toegepast. Wij verwachten nu — en dat ligt in de lijn van de aanbeveling van de Vlaamse Raad — dat de Regering een systeem uitwerkt dat neutraal is ten opzichte van onze budgettaire last en waarbij wij een regeling vinden die zowel op het vlak van de Sociale Zekerheid als op het vlak van de fiscaliteit conform de

nieuwe regeling is. Deze aangelegenheid moet echter op de eerste plaats door de nationale Regering worden uitgewerkt. Ik weet dat dienaangaande onderhandelingen aan de gang zijn en gesprekken worden gevoerd. Zodra beslissingen worden genomen, zullen wij ons daarnaar schikken. Het systeem moet echter van die aard zijn dat het dezelfde voordelen verschaft aan de betrokkenen en tegelijkertijd neutraal is ten opzichte van onze begroting.

Mijn tweede punt gaat over het kijken luistergeld. In dat verband werd in de Vlaamse Raad door alle partijen een resolutie goedgekeurd. Waarom zouden wij daarvan op dit ogenblik moeten afwijken ?

De financieringswet bevat echter de mogelijkheid tot verdere teruggave, zowel van het kijk- en luistergeld als van de registratierechten en in een later stadium zelfs van de verkeersbelasting. Terloops, wil ik vermelden dat wij niet bevoegd zijn voor de bijkomende opcentiemen die men voorstelt voor de verkeersbelastingen. De specifieke problemen waarmee wij in de Vlaamse Gemeenschap worden geconfronteerd, namelijk de veroudering van de bevolking, de verkeersveiligheid of om het even welke andere specifieke doelstelling, moeten door de globale begroting worden gedekt. Dit veronderstelt uiteraard een herschikking van de prioriteiten.

Wat dat betreft heeft de Eerste Minister herhaaldelijk verklaard — ook in het overlegcomité Regering-Executieve — dat deze aangelegenheid zal worden besproken bij de begroting voor 1992. Zo lang de Regering zich hierover niet heeft uitgesproken, blijft ons standpunt ongewijzigd.

Er wordt nogal wat kritiek geuit op de te geringe stijging van kredieten in bepaalde sectoren, zoals de sectoren kunst, cultuur en jeugd. Het spijt mij dat ik u de gegevens niet kan meedelen waarbij rekening wordt gehouden met de verdeling van het provisioneel krediet. Er werd een globaal provisioneel krediet uitgetrokken voor de index en voor de collectieve arbeidsovereenkomsten. Dit moet worden verdeeld over een groot

Geens

aantal posten, wat tot nu toe nog niet is gebeurd. Het is zelfs mogelijk dat in bepaalde sectoren nog kleine onderlinge verschuivingen worden doorgevoerd aan de hand van dit globale bedrag. Dit zal binnenkort worden voorgelegd aan de Vlaamse Executieve, die terzake een beslissing zal nemen.

Er werd mij een concrete vraag gesteld in verband met de VLOS. Mijnheer Hancké, indien u het verslag van de heer Deprez doorneemt, zal u vaststellen dat de dotatie aan de VLOS 286,2 miljoen bedraagt. De indexering is in dit bedrag vervat. Dit is een concreet voorbeeld ter illustratie van het feit dat voor een aantal posten het definitieve bedrag niet vastligt maar via het provisionele krediet moet worden aangepast. Op die manier krijgen de cijfers een andere betekenis. In al deze decreten wordt ook steeds vermeld dat de uitgaven moeten worden gesitueerd binnen de beschikbare begrotingskredieten. Bijgevolg moet deze optie ieder jaar worden genomen bij het opstellen van de begroting. Hiermee kom ik tegemoet aan de vragen van de heer Hancké en van de heer Lauwers.

Wat de opmerkingen van de heer Geysels in verband met de sector cultuur betreft, kan ik antwoorden dat voor de ganse sector jeugd- en volkswontwikkeling een aantal correcties werden opgenomen in het aanpassingsgebied, namelijk 11 miljoen en 9,2 miljoen. Bovendien wordt vanuit het provisioneel krediet ongeveer 40 miljoen extra uitgetrokken en kan er een stijging van 98 miljoen voor het volkswontwikkelingswerk worden vastgesteld voor het jaar 1991 in vergelijking met 1990. Dit alles vertegenwoordigt een bedrag van 137,2 miljoen op een globaal krediet dat voor volkswontwikkeling werd vastgesteld op circa 1.200 miljoen. Dit is een stijging van 11,4 ten honderd die de ontwikkeling van de inflatie ruim overschrijdt en eveneens hoger ligt dan het bedrag dat voorzien werd in het kader van de collectieve arbeids-overeenkomst.

Ik heb nog een vierde bemerking naar aanleiding van de aanwending

van de bijkomende middelen, vrij marginaal in de budgetcontrole. We hebben in een aantal sectoren, die bijzonder behartigenswaardig zijn, bijkomende inspanningen gedaan.

Mijnheer Daems, u is burgemeester en u kent de circulaire in verband met de onroerende voorheffing die door de Minister van Binnenlandse Zaken werd gestuurd naar de gemeentebesturen in verband met de onroerende voorheffing.

De heer R. Daems : Ik heb die ook gevolgd !

Minister G. Geens : Wij hebben de gemeenten niet verboden hun onroerende voorheffing aan te passen. Dat is de autonomie van de gemeente, waaraan u veel belang hecht. Wij hebben dat enkel gedaan om te voorkomen dat de gemeenten, door de verhoging van de onroerende voorheffing die ten voordele van het Gewest is gedaan, automatisch hun opcentiemen zouden verhogen, zonder een voorafgaande politieke beslissing. Het komt er dus op aan dat een gemeenteraad altijd twee beslissingen neemt. Zij moeten de vroegere opcentiemen brengen tot op het niveau van 50 ten honderd ingevolge de verdubbeling van de aanslagbasis. Nadien moet het gemeentebestuur autonoom bepalen welke opcentiemen het heft. Dat laten wij aan hen over, dat is de autonomie van de gemeenten. De gemeentebesturen moeten daarvoor bij de eerstvolgende gemeenteraadsverkiezingen verantwoordelijkheid afleggen bij de kiezer.

De heer R. Daems : Dat is juist. Ik wil enkel het volgend onderstrepen. Omwille van het feit dat er een automatische verdubbeling van de opbrengst is gekomen hebben vele gemeenten die halvering en de verhoging — ik heb het voorbeeld gegeven van 2.000 frank opcentiemen vroeger die er 1.000 moesten worden volgens de omzendbrief die wij hebben gekregen en die trouwens geen rekening houdt met de indexeringen, maar dat is een ander element waarmee u niets te maken heeft — in één enkele beslissing gedaan. Naar de burger toe hebben zij gezegd dat de 2000 frank van vroeger nu 1500 frank

wordt. Dat verwijt ik de Vlaamse Regering. Door zelf, op dit niveau dat een automatische verdubbeling heeft gekregen, een verdubbeling te doen heeft u, ondanks de omzendbrief die Minister Van den Bossche heeft gestuurd onder druk van de BVSG, aan vele gemeenten het perfecte argument verschaft om de gemeentefiscaliteit te verhogen. Dat heeft niets te maken met de autonomie van de gemeenten.

Minister G. Geens : Neen, mijnheer Daems, wij hebben geen perfect alibi willen verstrekken. Wij hebben hen alleen voorgeschreven te converteren op basis van de verruimde aanslagvoet, namelijk delen door twee. Wij hebben hen dan gezegd dat zij vrij waren de opcentiemen te verhogen. Dat is een autonome beslissing van de gemeentebesturen. Wij hebben de gouverneur uitdrukkelijk opdracht gegeven daarop toe te zien. De voorgedij ligt dus in eerste instantie bij de gouverneurs. Bij elke inbreuk zal de voorgedij optreden, anders heeft zij geen enkele zin.

Er is in verband met de ontwikkeling van de begroting en het tekort het belangrijke feit dat wij vanaf 1 januari een eigen thesaurie hebben. U weet in welke omstandigheden dit gebeurd is. Wij hebben een beroep gedaan op de concurrentie. Uit de verschillende aanbiedingen om voor de Vlaamse Gemeenschap, zowel op het vlak van de thesaurie als van de financiering van onze eventuele dagelijkse kastekorten deze dienst te leveren, hebben wij gekozen voor het Gemeentekrediet. Dit systeem functioneert goed. Ik wens nog even het volgende te onderstrepen. Tot en met het einde van vorig jaar hadden wij geen enkele directe schuld. Er was wel een indirecte schuld waarvan de samenstelling trouwens is vervat in het verslag van de heer Deprez en die verband houdt met wat wij hebben gewaarborgd door de expansiewetgeving, de huisvestingspolitiek, enzovoort. Wij hebben dus geen directe schuld, niettegenstaande het feit, en daarop heeft niemand kritiek gehad, dat wij reeds sedert verschillende jaren een tekort hebben opgebouwd omdat in de financieringswet is bepaald dat een deel van de natio-

Geens

nale schuld geleidelijk aan wordt overgedragen naar de Gewesten en de Gemeenschappen.

Dat is de oorsprong van het natuurlijke tekort. Sedert korte tijd zijn wij bezig een schuld op te bouwen ; dit gebeurt in de meest markt-conforme voorwaarden en wij deden ter zake een beroep op de kapitaalmarkt. Daarin is belangrijk dat er — en hier kom ik tot de prefiguratie van de uitvoering van de begroting 1990 gemaakt door het Rekenhof en tot enkele bemerkings van de heer Loones — in de begrotingen een aantal kredieten, die niet werden opgebruikt, zijn opgenomen. U hebt sprekende cijfers gegeven. Ik neem aan dat er in bepaalde gevallen ook specifieke redenen voor zijn. Er wordt echter zeer sterk de hand gehouden aan de uitvoering van de begrotingen ; er zijn nergens overschrijdingen ; in bepaalde gevallen heeft men duidelijk de kredieten overschat bij het opmaken van de begroting. Het resultaat daarvan was dat er tot op heden geen directe schuld werd opgebouwd en dat normalerwijze, rekening houdend met de marges die werden ingebouwd, dit ook niet uit de band zal springen.

Dit is dus de weerslag op onze eigen thesaurie en op de mogelijkheden om dit beter te beheersen. Er moet bovendien worden nagegaan op welke manier de budgettaire stabiliteit en -orthodoxie in de Vlaamse Gemeenschap kan worden gehandhaafd. Persoonlijk hecht ik daar veel belang aan ; ik heb dit steeds vooropgesteld en zal dit blijven betrachten, ook in daden.

Eerlijkheidshalve moet u toegeven dat onze thesaurie eind vorig jaar, niettegenstaande het feit dat wij normalerwijze reeds twee jaar deficitien hebben moeten financieren door een beroep op de kapitaalmarkt, een positief resultaat boekte. Ik kan u daarvan de cijfers voorleggen. Wij moeten dit in de toekomst verder nastreven.

Dit impliceert vanzelfsprekend ook dat men, door een strategie op langere termijn, moet komen tot het in-

dienen van begrotingen die uitsluitend kunnen worden gefinancierd door de toename van de middelen, zoals ze uit de financieringswet voortspuiten. U weet dat het overgangssysteem een aantal inhoudingen bevat die nadien worden losgelaten en dat het systeem van de annuïteiten na een bepaalde periode een einde neemt, zodat wij meer middelen uit onze eigen economische vooruitgang kunnen putten.

Wanneer men nu vaststelt dat slechts 12 ten honderd van de personenbelasting wordt geristourneerd, terwijl dit de veruitwendiging is van de groei van de economische prestaties in de verschillende gebieden, is het evident dat wij daar niet aan onze trekken komen. Bijgevolg hebben wij er alle belang bij deze financieringsregeling — die na de overgangsperiode, een toenemende groei van onze ontvangsten uit deze economische groei voorziet — in stand te houden.

Mijnheer de Voorzitter, ingevolge het uitvoerige commissieverslag dat onder uw leiding werd opgemaakt en de verschillende toelichtingen, die ik heb verstrekt, meen ik dat de leden van de Raad zich met kennis van zaken kunnen uitspreken over deze budgetcontrole. Deze budgetcontrole werd voorzien voor een bepaald doel, namelijk het nagaan van de parameters en de toepassing ervan op de ontvangsten en uitgaven. De cijfers liggen voor ; wij hebben ons aan deze cijfers gehouden. Wij hebben zelfs van de gelegenheid gebruik gemaakt om een aantal achterstallige betalingen weg te werken en prioriteiten te leggen zonder iets te wijzigen aan de fiscale aanslag ten opzichte van de oorspronkelijk ingediende begroting.

Wij staan nu aan de vooravond van de opmaak van de begroting 1992, wat een moeilijke taak is, vooral gezien de omstandigheden waarin dit moet gebeuren. Inderdaad, wij staan niet ver van de verkiezingen en wij willen bovendien de teugels zeer strak houden. Wij moeten de budgettaire politiek, zoals ze in de Vlaamse Gemeenschap werd aangevat — zij is fundamenteel goed en gezond — ver-

derzetten. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*)

De heer Voorzitter : De heer Daems heeft het woord.

De heer R. Daems (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik zal een korte repliek geven.

Mijnheer de Minister, ik dank u voor uw antwoorden op een aantal specifieke vragen. Wij weten nu dat in de collectieve arbeidsovereenkomst het bedrag van de maaltijdcheques een bruto bedrag was. De 24.500 frank in mijn voorbeeld was volgens u een bruto bedrag. Ik beschik niet over de collectieve arbeidsovereenkomst en u zal het mij niet kwalijk nemen dat ik u vraag ons hiervan een copie te bezorgen zodat wij dit kunnen controleren. Uiteindelijk is er vandaag de berichtgeving dat de Vlaamse Regering een netto bedrag zou hebben toegestaan, terwijl het om bruto bedrag gaat. Ook voor de betrokkenen in het onderwijs en voor de Vlaamse ambtenaren is het noodzakelijk dat er hieromtrent duidelijkheid komt. Uw antwoord is dus onvoldoende. Dit doet echter geen afbreuk aan mijn politieke bemerkings met betrekking tot het gebruik van deze techniek.

Minister G. Geens : Er werd afgesproken dat de persoonlijke bijdrage van de betrokkenen zal worden afgehouden en dat het deel dat door de overheid wordt betaald is vervat in de maaltijdcheques.

De heer R. Daems : De reden van de verwarring is waarschijnlijk de techniek van welk deel van het loon u de afhouding doet, tegenover het feit dat het is inbegrepen in het toegestane bedrag. Uw antwoord geeft hieromtrent nog altijd geen duidelijkheid. In een CAO kan worden vastgesteld van waar de middelen komen, bijvoorbeeld van het vakantiegeld, maar de vraag of de maaltijdcheques bruto dan wel netto zijn, blijft bestaan.

De heer G. Geens : Wij kunnen nog lang discussieren over de begrippen bruto en netto. Wat door de overheid werd uitgekeerd, zijn de bedragen

Geens

die op de maaltijdcheques voorkomen. De persoonlijke bijdrage van de betrokkenen zal worden afgehouden van het vakantiegeld.

De heer R. Daems : Mijnheer de Minister, dat is het omgekeerde van wat u daarstraks hebt gezegd. Nu zegt u dat de bedragen van de overheid netto bedragen zijn.

Minister G. Geens : Dit is een discussie over netto en bruto. Hoe zijn de maaltijdcheques uitbetaald door de overheid ?

De heer R. Daems : Hetgeen in de CAO's staat ?

Minister G. Geens : Hierin zit ook het deel van de betrokkenen, maar dat wordt gerecupereerd door een inhouding op het vakantiegeld.

De heer R. Daems : Zoals u het nu zegt, is het dus een bruto bedrag. U zal mij toestaan dit te controleren.

Wij kunnen ook lang discussiëren over de adviezen van de SERV. Mijnheer de Minister, het is niet omdat er vroeger debudgetteringen waren die een nefaste techniek zijn voor een begroting, dat dit een argument is om deze nu opnieuw in te voeren. Ik besluit met een belangrijke opmerking. U refereert naar het verschil tussen een kas- en een begrotingsresultaat, iets wat wij zeer zelden doen. Ook opent u de discussie over de nieuwe thesaurie. Ik denk dat dit louter instrumentaal is, zowel nationaal als regionaal. Regionaal laat u toe een eigen schuldpolitiek te voeren, zoals u dit daarstraks hebt genoemd ; dit komt vreemd over. Het is niet noodzakelijk nu reeds te beginnen met een schuldpolitiek. Wanneer u de inkomsten die u bijkomend uit de financieringswet hebt geput, niet had gebruikt om uw uitgaven te dekken, maar wel om ze op hetzelfde peil te houden, dan waren er geen schulden geweest. U zegt ook dat de resultaten altijd positief waren.

Er moeten wel twee belangrijke nuanceringen worden aangebracht. Ten eerste, de staatshervorming komt nog maar op gang, dat wil zeggen dat uw ordonnanceringen nog

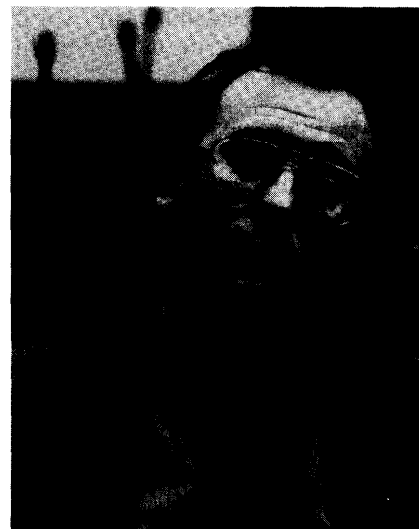
achterblijven op uw vastleggingen. Dit is ook de hoofdreden waarom uw kasresultaat positief verschilt van uw begrotingsresultaat.

Ten tweede, zowel in 1988 als in 1989 en vooral in 1990, zijn er door de nationale Regering nog uitgaven gedaan ten laste van de Gewesten en de Gemeenschappen. Wanneer u deze nationale uitgaven bij de Vlaamse uitgaven telt, is het eindresultaat niet positief maar negatief. Dit is onder meer het geval voor het Wegenfonds en voor een aantal andere uitgaven.

Minister G. Geens : In artikel 75 van de Financieringswet is bepaald dat de uitgaven door de Staat gedaan ook van onze inkomsten van de Staat zijn afgetrokken.

De Voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik heb daarstraks de nadruk gelegd op de dramatische toestand in de sector cultuur, meer bepaald in de vormingsinstellingen. Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, ik had gehoopt dat ik u duidelijk had gemaakt dat het helemaal niet gaat over het uitdelen van geschenken en het vragen van extra middelen. Het gaat hier over het rechtzetten van budgettaire misverstanden. De oorzaak van de rampzalige toestand in de vormingssector is de slechte budgettering. U heeft daarstraks onderlijnd hoe deze Executieve de budgettaire orthodoxie aankleeft. De cumulatie van nefaste gevolgen brengt met zich dat er minimum 36,5 miljoen extra moet worden uitgetrokken voor de vormingssector. Om uw terminologie over te nemen, spreek ik hier van een bedrijf in moeilijkheden. Er zijn tientallen zinvolle jobs bij betrokken, het gaat over een tewerkstellingsprobleem. Daarover ging de vraag van collega Hancké, de vraag van collega Lauwers en ook mijn vraag. Uw antwoord was dat u, voor zover mogelijk, de provisionele kredieten zou aanpassen of herbekijken. Kan u deze terminologie eens verduidelijken ? Wat betekent zij in termen van concrete politiek ? Dat is de vraag van drie fracties. Uw verklaring was een

PVV- Volksvertegenwoordiger R. Daems betwistte de stelling van de meerderheid dat het begrotingstekort voor 1991 overeenstemt met het in het regeerakkoord vermelde cijfer

herhaling van evidenties. Dat is niet wat wij hebben gevraagd.

De Voorzitter : Het woord is aan de heer Hancké.

De heer L. Hancké : Mijnheer de Voorzitter, ik noteer met genoegen dat de Vlaamse Operastichting de indexering heeft gekregen waarop zij zolang heeft aangedrongen.

Ik had een vraag gesteld in verband met de contracten in de sector van de AIDS-bestrijding en -preventie. Deze contracten lopen af op het einde van deze maand. Gewoonlijk werden ze voor de duur van een jaar gesloten, deze keer zijn ze beperkt tot zes maanden. Deze sector wacht op een goede regeling.

Minister Geens, in uw antwoord op de vraag van de heer Geysels, heeft u de deur geopend ; hoever eigenlijk ? Staat die deur op een kier ? Mogen wij aannemen dat deze kredieten zeker worden verhoogd ?

Het probleem is u beslist duidelijk. U heeft gedurende de afgelopen jaren de kredieten voor deze sector verhoogd. In deze sector ontstaan

Hancké

echter telkens nieuwe vormingsinstellingen, die onmiddellijk worden erkend en gesubsidieerd. De voorziene kredieten volstaan daarom niet meer. Ze moeten dus alleszins worden aangepast en deze beslissing moet eventueel gekoppeld worden aan een herziening van het decreet met het oog op de toename van het aantal instellingen. Ik pleit ervoor om snel te laten onderzoeken of die gevraagde aanpassing kan worden doorgevoerd.

De Voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers : Mijnheer de Voorzitter, ik val de heer Hancké bij. Het lijkt mij iets overdreven om over een slechte budgettering te spreken zoals de heer Geysels doet, omdat sommige erkenningen niet waren te voorzien en aan de Vlaamse Executieve als het ware werden opgedrongen. Dit neemt niet weg dat de Minister en de Executieve precies met het reeds tweemaal door de Commissie voor de Cultuur geformuleerde advies een basis hebben om bij voorrang een eventueel overschot op de provisionele kredieten aan te wenden ten bate van deze instellingen, omwille van de in het lang en breed geïllustreerde noden en op basis van het advies van de Commissie voor de Cultuur die hierop reeds twee jaar aandringt.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, ik herhaal dat wij de verdeling van de provisionele kredieten nog moeten uitwerken. Ontwerpen hiervoor zijn reeds voorgelegd en indien blijkt dat daarin nog marges voorhanden zijn dan zullen wij die gelden bij voorrang besteden aan de sectoren waarvoor dat volgens de inzichten van de Executieve het meest essentieel is. Voor het **bijplan** hebben wij dat ten andere op dezelfde manier gedaan.

Vraagt nog iemand het woord ?
(Neen)

De algemene bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 – 9-I-A (1990-1991) – Nrs. 1 – 4

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991.

Artikel 1

De raming der niet-toegewezen ontvangsten voor de organen en diensten van de Vlaamse Gemeenschap, voor het begrotingsjaar 1991, wordt aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet toegevoegde tabel ten belope van :

(in miljoenen franken)			
Aanpassingen		Vermeerde-	Veyminder-
		ringen	ringen
Titel I			
Lopende	Ontvangsten	9.345,0	10,0
Titel II			
Kapitaalontvangsten		—	—
Totaal	.....	9.345,0	10,0

— **Aangenomen.**

Artikel 2

De raming der niet-toegewezen ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap inzake de aangelegenheden bedoeld in art. 59bis van de Grondwet, voor het begrotingsjaar 1991, wordt aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet toegevoegde tabel ten belope van :

(in miljoenen franken)			
Aanpassingen		Vermeerde-	Verminder-
		ringen	ringen
Titel I			
Lopende	Ontvangsten	1.125,7	280,0
Titel II			
Kapitaalontvangsten		—	—
Totaal	.....	1.125,7	280,0

— **Aangenomen.**

Artikel 3

De raming der niet-toegewezen ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap inzake de aangelegenheden bedoeld in art. 107quater van de Grondwet, voor het begrotingsjaar 1991, wordt aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet toegevoegde tabel ten belope van :

(in miljoenen franken)			
Aanpassingen		Vermeerde-	Verminder-
		ringen	ringen
Titel I			
Lopende	Ontvangsten	1.568,3	497,2
Titel II			
Kapitaalontvangsten		189,5	—
Totaal	.....	1.757,8	497,2

— **Aangenomen.**

Artikel 4

De raming der toegewezen ontvangsten voor de organen en diensten van de Vlaamse Gemeenschap, voor het begrotingsjaar 1991, wordt aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet toegevoegde tabel ten belope van :

(in miljoenen franken)			
Aanpassingen		Vermeerde-	Veyminder-
		ringen	ringen
Titel I			
Lopende	Ontvangsten	—	3,6
Titel II			
Kapitaalontvangsten		—	—
Totaal	.....	—	3,6

— **Aangenomen.**

Artikel 5

De raming der toegewezen ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap inzake de aangelegenheden bedoeld in art. 59bis van de Grondwet, voor het begrotingsjaar 1991, wordt aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet toegevoegde tabel ten belope van :

Voorzitter

(in miljoenen franken)

	Aanpassingen	Vermeerde-	Verminde-
Titel I			
Lopende Ontvangsten		555,1	—
Titel II			
Kapitaalontvangsten	—	—	—
Totaal	.....	555,1	—

— Aangenomen.

Artikel 6

De raming der toegewezen ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap inzake de aangelegenheden bedoeld in art. 107quater van de Grondwet, voor het begrotingsjaar 1991, wordt aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet toegevoegde tabel ten belope van :

(in miljoenen franken)

	Aanpassingen	Vermeerde- rningen	Verminde- rningen
Titel I			
Lopende Ontvangsten		408,2	—
Titel II			
Kapitaalontvangsten	—	—	—
Totaal	.....	408,2	—

— Aangenomen.

Artikel 7

Artikel 7 van het decreet van 21 december 1990 houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt aangevuld als volgt :

„De Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting wordt ertoe gemachtigd :

1° Rentegevende financieringsmiddelen te creëren ten belope van het bedrag van de in de eerste alinea bedoelde machtiging.

2° Voor de in datzelfde kader eventueel aan te gane leningen zowel in België als in het buitenland en zowel in Belgische frank als in vreemde munt de voorwaarden en de terugbetalingstermijnen te bepalen of aan te passen, of, in het algemeen, dienaan-

gaande met de geldschietters beheersovereenkomsten af te sluiten.

3° elke verrichting inzake financieel beheer in het algemeen belang van de Schatkist te doen.”

— Aangenomen.

Artikel 8

Voor de toepassing van de bepalingen van de artikelen 80 tot 88 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991, dient, voor het begrotingsjaar 1991, het verschuldigde bedrag, berekend overeenkomstig artikel 87, tweede lid, uiterlijk 1 december 1991 gestort te worden.

Deze storting geldt als voorschot op het definitief verschuldigde bedrag. In voorkomend geval zal het teveel betaalde bedrag door de Beheerder voor de watervang toegerekend worden op het voor 1992 verschuldigde bedrag.

— Aangenomen.

Artikel 9

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting wordt ertoe gemachtigd af te zien van de terugvordering van de betalingen die ten onrechte werden gedaan door de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest aan hun personeelsleden betreffende schade aan persoonlijke voertuigen en kosten opgelopen gevolge dienstreizen en van verdediging voor bedragen ten belope van 114.290 frank en 88.336 frank.

— Aangenomen.

Artikel 10

§ 1. In afwijking van de bepalingen van artikel 21, § 2 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen wordt voor de heffingsgrondslag van het begrotingsjaar 1991, de in dit ar-

tikel 21, § 2 bedoelde afzettingen geheven lastens elke producent die in het kalenderjaar 1991 met tussenkomst van de Mestbank dierlijke mest heeft verhandeld.

§ 2. In afwijking van de bepalingen van artikel 21, § 4 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, wordt, voor de heffingsgrondslag van het begrotingsjaar 1991, het bedrag van de in voormeld artikel 21, § 2, bedoelde afzetting vastgesteld als het produkt van het eenheidstarief van vierhonderd frank per ton en de hoeveelheid dierlijke mest, uitgedrukt in ton, die de producent in het kalenderjaar 1991 met tussenkomst van de Mestbank heeft verhandeld.

Door de Vlaamse Executieve werd een amendement ingediend dat de weglating van artikel 10 voorstelt.

De stemming over artikel 10 wordt aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991

— 9-II-A (19904991) - Nrs. 1 tot 7

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Voorzitter

Artikel 1

De kredieten ingeschreven onder Afdeling I voor de uitgaven met betrekking tot de werkingskosten van de organen en diensten van de Vlaamse Gemeenschap, voor het begrotingsjaar 1991 worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet gevoegde tabel ten belope van :

(in miljoen frank)

Aanpassingen	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vastlegingskredieten	Ordonnatiekredieten
Bijkredieten voor het lopend jaar	1.599,5	645,0	140,0
Verminderingen	16,6	—	86,2
Bijkredieten voor vorige jaren	136,3	—	—

— **Aangenomen.**

Artikel 2

De kredieten ingeschreven onder Afdeling I, voor de uitgaven met betrekking tot de bevoegdheden verleend bij artikel 59bis van de Grondwet, voor het begrotingsjaar 1991, worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet gevoegde tabel ten belope van :

(in miljoen frank)

Aanpassingen	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vastlegingskredieten	Ordonnatiekredieten
Bijkredieten voor het lopend jaar	1.076,9	428,5	326,2
Verminderingen	1.843,3	129,3	64,9
Bijkredieten voor vorige jaren	251,0	—	—

— **Aangenomen.**

Artikel 3

De kredieten ingeschreven onder Afdeling 1, voor de uitgaven met betrekking tot de bevoegdheden verleend bij artikel 107quater van de Grondwet, voor het begrotingsjaar 1991, worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet gevoegde tabel ten belope van :

(in miljoen frank)

Aanpassingen	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vastlegingskredieten	Ordonnatiekredieten
Bijkredieten voor het lopend jaar	9.646,2	487,9	164,9
Verminderingen	165,1	2,3	167,6
Bijkredieten voor vorige jaren	334,0	—	—

— **Aangenomen.**

Artikel 4

De raming der variabele kredieten voor de organen en diensten van de Vlaamse Gemeenschap, voor het begrotingsjaar 1991, wordt aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet toegevoegde tabel ten belope van :

(in miljoen frank)

Aanpassingen	
Vermeerderingen	—
Verminderingen	3,6

— **Aangenomen.**

Artikel 5

De raming der variabele kredieten voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet, voor het begrotingsjaar 1991, wordt aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet toegevoegde tabel ten belope van :

(in miljoen frank)

Aanpassingen	
Vermeerderingen	555,1
Verminderingen	—

— **Aangenomen.**

Artikel 6

De raming der variabele kredieten voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet, voor het begrotingsjaar 1991, wordt aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet gevoegde tabel ten belope van :

(in miljoen frank)

Aanpassingen	
Vermeerderingen	408,2
Verminderingen	—

— **Aangenomen.**

Artikel 7

Artikel 7 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt aangevuld als volgt :

„Voor de buitengewone rekenplichtige van het Belgisch Loodswezen te Vlissingen wordt het maximumplafond der geldvoorschotten vastgesteld op 40.000.000 frank”.

— **Aangenomen.**

Artikel 8

Artikel 8 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt aangevuld als volgt :

i) mogen geldvoorschotten worden verleend aan de buitengewone rekenplichtige van het Belgisch Loodswezen te Vlissingen voor de betaling van wedden en vergoedingen (in gul-

Voorzitter

dens) en van de algemene werkkosten (in guldens), en dit ongeacht het bedrag, op de basisallocaties 11.30.14 en 12.76.14 van het programma 14 en 11.03.82, 12.01.82, 12.06.82, 12.40.82 en 74.01.82 van het programma 82.

j) mogen geldvoorschotten worden verleend voor de betaling van de algemene werkkosten, huren inbegrepen, en dit ongeacht het bedrag, op de basisallocatie 12.22.64 van het programma 64.

k) mogen de door de Vlaamse gemeenschap aangewezen bijzondere rekenplichtigen bij de provinciale gouvernementen met de hun toebedeelde geldvoorschotten alle nodige uitgaven doen ongeacht het bedrag op het gedeelte van de kredieten ingeschreven op basisallocatie 12.70.14 dat ieder provinciaal gouvernement te dele valt.

— Aangenomen.

Artikel 9

In de domaniale wet van 22 december 1949 wordt een artikel 4 ingevoegd, luidend als volgt :

„artikel 4 : Met het oog op de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen door de diensten, daartoe door de Executieve aangeduid in toepassing van de wet van 18 december 1986 en de decreten van 23 december 1986, kan de Executieve onder de door haar te bepalen voorwaarden, in elk specifiek geval, uitstel van betaling toestaan voor de hoofdsom, gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de schuld in interesten verlenen en ermee instemmen dat de gedeeltelijke betalingen vooreerst op het kapitaal worden ingerekend.

In de gevallen waarin de toestand van de schuldenaar te goeder trouw dat wettigt, gaat de Executieve met hem dadingen aan.

— Aangenomen.

Artikel 10

De bedragen voorzien onder artikel

19, § 1 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991, worden aangepast als volgt :

(in miljoen frank)

Programma 41

33.01.41 Toelagen aan componisten 5,0

33.02.41 Toelagen aan componisten 1,0

33.06.41 Toelagen aan beeldende kunstenaars 8,9

33.07.41 Toelagen productie culturele films
V.K. : 114,0
O.K. : 64,0

33.08.41 Toelagen prijzen . . . 1,9

33.20.41 Toelagen aan de Nederlandstalige toneelkunst
V.K. : 566,5
O.K. : 548,9

33.22.41 Toelagen ter bevordering 15,0

33.23.41 Toelagen aan poppentheaters 8,3

33.24.41 Toelagen aan werkplaatsen 45,6

33.26.41 Toelagen aan vaste orkesten 43,6

33.3 1.41 Toelagen aan dansgezelschappen 29,6

33.40.41 Toelagen v.z.w. Vlaamse Operastichting 286,2

33.42.41 Toelagen v.z.w. Koninklijk Ballet 213,3

33.43.41 Toelagen v.z.w. Filharmonie 148,9

33.62.41 Toelagen aan de V.Z.W. Kunst in Huis 5,7

33.63.41 Toelagen v.z.w. M.U.H.K.A. 40,3

33.65.41 Toelagen v.z.w. De Singel 61,5

33.66.41 Toelagen aan de V.Z.W. Ancienne Belgique 19,9

33.67.41 Toelagen aan verenigingen P.S.K. 10,3

33.68.41 Toelagen aan de V.Z.W. C.A.B. 17,7

33.69.41 Toelagen aan het Europees Centrum 4,5

52.09.41 Toelagen aan de Vlaamse Operastichting
V.K. : —
O.K. : —

63.01.41 Toelagen voor de aankoop
V.K. : 108,0
O.K. : 66,6

Programma 42

33.02.42 Toelagen aan jeugdhuizen 84,7

33.03.42 Toelagen initiatieven vorming 64,0

33.09.42 Toelagen regionale jeugdverenigingen 15,2

33.11.42 Toelagen kansarme jeugd 33,1

33.25.42 Toelagen aan de V.Z.W. Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme 19,9

63.01.42 Toelagen voor de aankoop 5,3

Programma 43

01.01.43 Allerhande uitgaven . 4,6

33.11.43 Toelagen experimenteel vormingswerk 2,0

33.13.43 Toelagen volksontwikkeling 40,6

33.32.43 Toelagen v.z.w. Contract en Cultuurcentrum 22,1

33.34.43 Toelagen vereniging Ned. cult. centra 8,0

33.56.43 Toelagen Vlaams Centrum Volksontwikkeling 19,7

33.64.43 Toelagen aan het Centrum voor Amateurkunsten 8,0

63.01.43 Toelagen voor de aankoop 137,8

Programma 44

33.12.44 Toelagen bevordering openbare lectuur- en bibliotheekvoorzieningen 12,0

Programma 45

63.02.45 Toelagen voor de aankoop

Voorzitter

V.K. : 43,1
O.K. : 130,0

Programma 48

33.02.48 Toelagen voor de organisatie 1,7

33.04.48 Toelage aan de V.Z.W. Jint 6,0

01.01.48 Uitgaven in het kader 22,9

Programma 55

33.0155 Toelagen aan organisaties 126,3

— Aangenomen.

Artikel 11

Artikel 19 § 1 van het decreet van 20 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt aangevuld als volgt :

Programma 18

33.01.18 Toelage aan Adoptie Dorpen Roemenië Gemeenteplein 26, 1730 Asse 1,5

34.01.18 Toelage aan Adoptie Dorpen Roemenië Vlaams Huis Bd Gheorgiu Dej 28, R 2200 BRASSOV 0,5

Programma 19

63.41.19 Toelage aan de Stad Antwerpen bestemd voor de sanering van de K.N.S.

Programma 26

01.02.26 Initiatieven voor onderling overlegde onderzoeksprogramma's in de fundamentele wetenschappen en voor wetenschappelijke werkzaamheden van openbare dienst, in het kader van een nationaal programma betreffende enkele gebieden die van buitengewoon belang zijn voor de wetenschappelijke, culturele, economische en sociale ontwikkeling van het land

01.03.26 Initiatieven voor samenwerking aan wetenschappelijke programma's, zowel op nationaal als op internationaal vlak, waarin begrepen het

raamprogramma voor R & D -activiteiten van de Europese Gemeenschap

01.10.26 Plan voor de expansie van het wetenschappelijk en technisch potentieel (pro memorie)

01.17.26 Speciale fondsen voor het onderzoek in de universitaire instellingen

41.41.26 Toelage voor het Collectief Fundamenteel Onderzoek (Ministeriële initiatieven)

41.42.26 Toelage voor het Collectief Fundamenteel Onderzoek (Initiatieven van vorsers

Programma 41

(in miljoen frank)
bijkrediet vroegere jaren

33.04.41 Toelagen aan Filmscenario-schrijvers 0,3

33.26.41 Toelagen aan vaste orkesten 0,2

Programma 44

63.05.44 Toelagen voor de aankoop, de nieuwbouw, verbouwing en technische uitrusting van onroerende goederen voor de inrichting van openbare bibliotheken van de gemeenten die op 1 januari 1991 niet voldeden aan de verplichtingen inzake het bibliotheekdecreet en van de gemeenten die zonder bijkomende infrastructurele inspanningen hun erkenning zouden verliezen

(in miljoen frank)
V.K. 80,0
O.K. 40,0

Programma 51

01.03.51 Allerhande uitgaven die voortvloeien uit het opzetten van programma's ter voorkoming van problematische opvoedingssituaties en van jeugddelinquentie

— Aangenomen.

Artikel 12

De tekstomschrijvingen voorzien onder artikel 19 § 1 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het be-

grotingsjaar 1991, wordt als volgt aangepast :

— programma 35, basisallocatie 33.02.35

„Toelage aan de v.z.w. “Vakantiecentra Onderwijs (V.A.K.O.),, ”

— programma 48, basisallocatie 33.02.48

„Toelagen voor de organisatie in het binnenland van internationale ontmoetingen, stages, congressen en sportmanifestaties”.

— programma 59, basisallocatie 33.27.59

„Toelagen ten behoeve van de centra en koepelorganisaties voor geestelijke gezondheidszorg”.

— programma 61, basisallocatie 12.23.61

„Algemene werkingskosten inzake de vaste commissie voor het onderzoek van de structuur der ondernemingen met inbegrip van onder meer de wedden en vergoedingen en de huur van onroerende goederen”.

— programma 78, basisallocatie 63.62.78

„Investeringsuitgaven in verband met de bouw en/of verbouwing van sociale huurwoningen door de gemeenten, O.C.M.W.'s, de V.H.M. of haar erkende maatschappijen in het kader van inbreidingsprojecten in kansarme buurten van woonzones van de agglomeraties Antwerpen en Gent”.

— programma 78, basisallocatie 63.63.78

„Investeringsuitgaven in verband met de bouw en/of verbouwing van sociale huurwoningen door de gemeenten, O.C.M.W.'s, de V.H.M. of haar erkende maatschappijen in het kader van inbreidingsprojecten in kansarme buurten van woonzones, met uitzondering van de agglomeraties Antwerpen en Gent”.

— Aangenomen.

Artikel 13

Artikel 56 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene

Voorzitter

uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt aangevuld als volgt :

„Internationale Culturele Betrekkingen
V.Z.W. Jint
V.Z.W. C.J.P.

— Aangenomen.

Artikel 14

De tekst van artikel 61 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt vervangen door wat volgt :

„De Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting wordt er binnen de perken van basisallocatie 63.61.72 van het activiteitenprogramma 72 toe gemachtigd om, na goedkeuring door de Vlaamse Executieve, de bedragen te vereffen, voortvloeiend uit de vaste beloften van toelage aan de ondergeschikte besturen, welke groene ruimten, of gronden daartoe bestemd, hebben verworven op basis van een belofte van toelage door de bevoegde Gemeenschapsminister verleend en vastgelegd lastens de betrokken basisallocatie van het begrotingsjaar 1990 en vroegere begrotingsjaren.”

— Aangenomen.

Artikel 15

Onverminderd de regels bepaald in artikel 23 van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit en van de regels bepaald in artikel 23 van de wet van 15 mei 1846, worden vrijgesteld van het voorafgaand visum van het Rekenhof voorschotten ten belope van maximum 90 % van de bedragen voorzien onder de betreffende basisallocaties voor onderstaande begunstigden :

- de Openbare Afvalstoffen Maatschappij voor het Vlaamse Gewest
- het Vlaams Fonds voor de Bouw

van Ziekenhuizen en Medische Sociale instellingen.

— het Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie — Grote Ondernemingen

— het Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie — K.M.O.

— het Fonds bestemd voor het in stand houden en uitbreiden van de koopvaardij en de vissersvloot.

— het Fonds voor het industrieel onderzoek in Vlaanderen.

— het Fonds bijzondere jeugdbijstand.

— Belgische Radio en Televisie.

— Kind en Gezin.

— Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap.

— Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme.

— Vlaamse Gemeenschapscommissie.

— Vlaamse Vervoermaatschappij.

— Vlaamse Landmaatschappij.

— Dienst voor de Scheepvaart.

— Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

— Vlaams Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie.

— Vlaamse Milieumaatschappij.

— Vlaamse Huisvestingsmaatschappij.

— Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel.

— Vlaams Instituut voor het zelfstandig ondernemen.

— Vlaamse Instelling voor Technologisch onderzoek.

— Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk technologisch onderzoek in de industrie.

— De Dienst met Afzonderlijk Beheer „Hofstade-Bad”

— De Dienst met Afzonderlijk Beheer „Openbaar Psychiatrisch Centrum te Geel” en/of „het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis te Geel”.

— De Dienst met Afzonderlijk Beheer „Openbaar Psychiatrisch Centrum te Lanaken-Rekem” en/of „het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis te Lanaken-Rekem”.

— De Dienst met Afzonderlijk Beheer „Fonds voor medische, sociale en pedagogische zorg”

— De Dienst met Afzonderlijk Beheer „Fonds voor de Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuurbehoud”

— De Diensten met Afzonderlijk Beheer „Bijzondere Jeugdzorg”

— De Dienst met Afzonderlijk Beheer „Hogere Zeevaartschool te Antwerpen en Oostende”

— De Autonome Raad van het Gemeenschapsonderwijs (ARGO)

— De Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO).

— Aangenomen.

Artikel 16

De machtiging tot vastlegging voorzien onder de laatste alinea van artikel 81 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991, wordt met een bedrag van 100.000.000 frank verhoogd tot 4.600.000.000 frank.

— Aangenomen.

Artikel 17

De Schatkist wordt ertoe gemachtigd voorschotten toe te staan voor uitgaven voorlopig aan te rekenen op de thesaurierekeningen. De financiële rekeningen waarop deze uitgaven worden verricht mogen een debetsaldo vertonen.

— Aangenomen.

Voorzitter

Artikel 18

Wordt ontheven van verjaring de schuldvordering in verband met de studie van waterbeheersingsprojecten aan onbevaarbare waterlopen van de eerste categorie :

N.V. BELGROMA te Brussel : studie van de verbetering van de waterhuishouding in Veurne-Ambacht . Contract dd. 26 mei 1977. Factuur dd. 27 juni 1987 n° 87/181 ten belope van 439.254 fr. (inclusief B.T.W.).

— Aangenomen.

Artikel 19

De Vlaamse Executieve wordt ertoe gemachtigd de kredieten van de basisallocatie 41.04.58 in de loop van het begrotingsjaar 1991 geheel of gedeeltelijk te verdelen over de passende basisallocaties van het programma 14 door middel van een Besluit van de Vlaamse Executieve.

— Aangenomen.

Artikel 20

§ 1 — In afwijking van de artikelen 1, 7 en 8 van het Koninklijk Besluit van 22 april 1958 tot reglementering van de toekenning van toelagen aan de musea welke niet van de Staat afhangen wordt, overeenkomstig artikel 66 van de Bijzondere Wet van 12 januari 1989 m.b.t. de Brusselse instellingen, het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie inzake de musea gelegen in Brussel-Hoofdstad, gemachtigd de jaarlijkse toelage te verlenen aan de musea van de provincies, gemeenten en particulieren waarvan de verzamelingen betrekking hebben op de kunsten en letteren.

§ 2 — De correlatieve middelen ter financiering van de in vorige paragraaf vermelde toelagen worden ingeschreven onder basisallocatie 41.01.99, sectie 99 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap als dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie te Brussel.

— Aangenomen.

Artikel 21

De Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer wordt ertoe gemachtigd nieuwe verbintenissen tot beloop van maximum 10.000.000 frank, alsmede herzieningen, verrekeningen en schadeclaims in verband met de moderniseringswerken die voorheen binnen het Vlaamse Gewest werden uitgevoerd door de NV Zeekanaal en Haveninrichtingen te Brussel, te laten aanrekenen op basisallocatie 73.03.81 van het programma 81.

— Aangenomen.

Artikel 22

De vastleggingskredieten ingeschreven onder de basisallocatie 73.21.83 van het programma 83 mogen aangewend worden voor aanvullende vastleggingen op verbintenissen aangaan vóór 01.01.1991 lastens de basisallocatie 01 .01.95 van programma 95.

— Aangenomen.

Artikel 23

Aan de eerste alinea van artikel 38 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1991 wordt volgende zin toegevoegd :

„Het waarborgplafond wordt vastgesteld op 2.450.000.000 frank”

— Aangenomen.

Artikel 24

Het bedrag voorzien onder artikel 15 § 1 van het decreet van 20 december 1989 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 wordt verder aangepast als volgt :

(in miljoen frank)

Programma 45

basisallocatie 63.0245 O.K. 243,5

— Aangenomen.

Artikel 25

Het bedrag voorzien onder artikel 15 § 1 van het decreet van 20 december 1989 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 en zoals gewijzigd bij het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991, wordt verder aangepast als volgt :

(in miljoen frank)

Programma 43

basisallocatie 33.13.43 45,5

— Aangenomen.

Artikel 26

Het Besluit van de Vlaamse Executieve van 19 april 1990 houdende gedeeltelijke verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven onder Sectie 91 — Provisionele kredieten (OI), basisallocatie 00.02.91 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990 wordt, wat betreft de afneming van een bedrag van 8,2 miljoen frank van het niet-gesplitste krediet op basisallocatie 00.02.91 ten einde het om te vormen tot een evenwaardig gesplitst vastleggings- en ordonnanceringskrediet voor basisallocatie 33.20.41, goedgekeurd.

— Aangenomen.

Artikel 27

Het Besluit van de Vlaamse Executieve van 23 mei 1990 met betrekking tot de herverdeling van basisallocaties binnen Sectie 14 wordt, wat betreft de verhoging met 6,0 miljoen frank van de vastleggingskredieten

Voorzitter

1990 op basisallocatie 01.03.14 en met 5,0 miljoen frank van de vastlegingskredieten 1990 op basisallocatie 12.61.14, goedgekeurd.

— Aangenomen.

Artikel 28

Het saldo beschikbaar op 31 december 1990 op de basisallocatie 74.80.41 van het programma 41 wordt naar het begrotingsjaar 1991 overgedragen en samengevoegd met de overeenstemmende kredieten voor het begrotingsjaar 1991.

— Aangenomen.

Artikel 29

De Vlaamse Executieve wordt ertoe gemachtigd bij het verlenen van subsidies voor het moderniseren en uitbreiden van bestaande kampeerterrainen en/of het bouwen van nieuwe terreinen op de toelagetrekkers die reglementering toe te passen die overeenkomt met hun hoedanigheid ten aanzien van de verschillende reglementaire mogelijkheden die thans bestaan in de Vlaamse Gemeenschap. In afwijking met de bestaande reglementeringen kan deze subsidie slaan op reeds gerealiseerde projecten voor zover deze aanvragen reeds ingediend waren per 1 januari 1986.

— Aangenomen.

Artikel 30

Artikel 9 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt aangevuld als volgt :

---

basisallocatie 12.10.93

— Aangenomen.

Artikel 31

Artikel 35 van het decreet van 21 de-

cember 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt aangevuld als volgt :

„Met betrekking tot de basisallocaties 61.09.35 en 61.11.35 wordt de Schatkist gemachtigd aan de door de Vlaamse Gemeenschap aangewezen rechtspersoon bedoeld in het eerste lid, op de door de Vlaamse Executieve bepaalde vervaldagen, voorschotten te verstrekken voor de betalingen ten laste van de Vlaamse Gemeenschap.

Daartoe mag een thesaurierekening worden geopend die tijdelijk een debettoestand mag vertonen en die uiterlijk tegen 30 juni 1992 moet aangezuiverd zijn. ”

— Aangenomen.

Artikel 32

Artikel 17 van het decreet van 21 december 1991 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt aangevuld als volgt :

Activiteitenprogramma of Bestaansmiddelenprogramma	Basisallocatie
21	33.01.21

- Aangenomen.

Artikel 33

Aan de Koninklijke Vlaamse Schouwburg wordt, in afwijking van het decreet van 13 juni 1975 houdende de subsidieregeling voor de Nederlandstalige Toneelkunst een terugvorderbaar voorschot verleend van maximaal 42.000.000 frank tot delging van het gecumuleerd deficit vastgesteld per 30 juni 1991.

— Aangenomen.

Artikel 34

De Vlaamse Executieve wordt ertoe gemachtigd de kredieten van basisal-

locatie 21.01.93 geheel of gedeeltelijk over te dragen naar de basisallocatie 21.02.93.

— Aangenomen.

Artikel 35

Het tweede lid van artikel 79 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt vervangen door wat volgt :

„De begroting beloopt voor de ontvangsten en de uitgaven 4.555.236.000 frank. ”

Het vierde lid van artikel 79 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt vervangen door wat volgt :

„Het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen wordt ertoe gemachtigd ten laste van de artikelen 561.02 B en 561.05 van zijn begroting 1991 een bedrag van 2.434.500.000 frank vast te leggen voor de per lot gesplitste vastleggingen voor de private sector en ten laste van de artikelen 561.02 A, 561.03, 561.05, 533.03 en 561.04 een bedrag van 2.028.736.000 frank te vereffenen.

Het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen wordt er tevens toe gemachtigd ten laste van de artikelen 561.02 B en 561.05 van zijn begroting een bedrag van 480.000.000 frank vast te leggen voor de per lot gesplitste vastleggingen voor de openbare sector en ten laste van de artikelen 561.02 A, 561.03, 533.03 en 561.04 een bedrag van 72.000.000 frank te vereffenen. ”

In het vijfde lid van artikel 79 wordt de vastleggingsmachtiging van 1.129.600.000 frank met een bedrag van 50.000.000 frank verhoogd tot 1.179.600.000 frank.

- Aangenomen.

Artikel 36

Het bedrag van 318 miljoen frank op

Voorzitter

basisallocatie 14.08.84 wordt uitsluitend voorbehouden voor het opnieuw vastleggen van in 1989 vastgelegde maar in annulatie vervallen verbintenissen.

— Aangenomen.

Artikel 37

Het provisioneel krediet ingeschreven onder de basisallocatie 00.06.91 mag aangewend worden tot dekking van de uitgaven voor wedden en weddetoelagen van het onderwijzend personeel van het kunstonderwijs.

Deze basisallocatie kan bij besluit van de Vlaamse Executieve en met akkoord van de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting geheel of gedeeltelijk overgedragen worden naar de desbetreffende basisallocaties van de programma's 23, 25 en 27.

— Aangenomen.

Artikel 38

In afwijking van artikel 2 van de wet van 31 mei 1923 met betrekking tot de vervreemding van onroerende domeingoederen wordt de procedure voor verkoop van terreinen op de zone Verbrande Brug te Vilvoorde-Eppegem geregeld door volgende conventies met N.V. Novovil :

— de verkoop van een terrein van 4 HA binnens deze zone aan de N.V. Novovil ;

— de overeenkomst tot promotie van bedoelde terreinen, waarbij de N.V. Novovil belast wordt met het voeren van de passende publiciteit en het voorstellen van de meest biedende koper ;

— de overeenkomst tot concessie, waarbij de N.V. Novovil een gebouwencomplex opricht op bedoelde zone en als vergoeding hiervoor een gedeelte verwerft van de inkomsten, voortkomende uit de valorisatie van deze zone.

— Aangenomen.

Artikel 39

De Vlaamse Executieve wordt ertoe gemachtigd de kredieten van alle in kolom 1 vermelde basisallocaties geheel of gedeeltelijk over te dragen naar alle in kolom 2 vermelde basisallocaties :

basisallocatie	over te hevelen naar
11.21.14	00.10.22
11.10.22	00.11.22
11.26.22	00.12.22
12.10.22	11.10.22
43.41.22	12.10.22
44.61.22	74.10.22
74.10.22	00.10.23
11.03.23	00.11.23
	00.12.23
11.10.23	11.10.23
11.26.23	12.10.23
11.27.23	74.10.23
12.10.23	00.10.24
43.41.23	00.11.24
44.61.23	00.12.24
74.10.23	11.10.24
11.10.24	11.11.24
11.11.24	12.10.24
11.26.24	00.10.25
12.10.24	00.11.25
43.41.23	00.12.25
43.43.24	11.10.25
44.61.24	12.10.25
44.63.24	00.10.27
11.10.25	00.11.27
11.26.25	00.12.27
12.10.25	11.10.27
43.41.25	12.10.27
44.61.25	00.10.28
11.10.28	00.11.28
11.26.28	00.12.28
43.41.28	11.10.28
44.61.28	00.10.35
11.10.35	00.11.35
12.01.35	00.12.35
12.10.35	01.01.35
	11.10.35
12.35.35	11.11.35
74.01.35	12.10.35
74.10.35	12.11.35
	74.10.35

— Aangenomen.

Artikel 40

§ 1. In artikel 44 § 1 van het decreet

van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 worden de hieronder in kolom 1 vermelde basisallocaties vervangen door de basisallocaties vermeld onder kolom 2

(1) art. 44 § 1	(2) te vervangen door	over te hevelen naar
01.99.23	01.90.23	02.18.23
01.89.27	01.88.27	02.18.27

§ 2. Aan artikel 44 § 1 van het decreet van 21 december 1990 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991 wordt de hieronder vermelde basisallocatie toegevoegd :

Basisallocatie	Over te hevelen naar
12.21.35	02.18.35
11.50.14	02.18.35
12.38.14	02.18.35
11.50.14	02.21.35

— Aangenomen.

Artikel 41

Van de op het jaar 1991 overgedragen niet-gebruikte ordonnanceringskredieten der gesplitste kredieten van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990, worden de bedragen, zoals vermeld in Tabel II, overgeschreven naar de onder kolom 3 van Tabel II, voorziene basisallocaties van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

— Aangenomen.

Artikel 42

De vastleggingen aangegaan vóór 1 januari 1991 op de basisallocatie 74.24.84 van het programma 84 mogen vereffend worden op basisallocatie 73.22.84 van hetzelfde programma.

Voorzitter

— Aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

Wij zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze morgen.

Wij komen deze middag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

- De vergadering wordt gesloten om 12.40 uur.

BIJLAGE

VRAAG OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 20)

Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

Vergadering van 28 mei 1991

Vaste verslaggever : de heer J. Van Eetvelt, Secretaris van de Commissie

— Vraag om uitleg van de heer W. Kuijpers aan de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting over de bescherming van het Zoniënwoud

1. Uiteenzetting van de vraag door de vraagsteller :

De vraagsteller wil met deze vraag de aandacht vestigen op de bedreiging van het intact voortbestaan van het beschermde Zoniënwoud, op het grondgebied van de gemeente Tervuren door de indringende randbebouwing. Deze is veelal het gevolg en vroeger aangegane, onhoudbare "halve" vergunningen. De huidige grondspeculatiedruk in het Brussels randgebied Vlaams Brabant doet de rest. Zo werd er op 22 juni 1962 een verkavelingsaanvraag met de Immobilière Ofauxi, later in faling gesteld, ingediend voor Graaf de Grunne, langsheen de Wolvenweg te Tervuren en dit voor vier kavels (85 are — 3 ha — 1 ha — 7 ha). Deze holle bosweg is in feite voor het grootste deel geen straat, maar wel een afwateringsgracht van het Zoniënwoud en een dienstweg voor het vee naar de aangrenzende weide.

De betrokken kavel van 85 are werd in 1963 aangekocht. Het perceel lag destijds in een goedgekeurde verkaveling. Sedert dan sukkelde het dossier verder van de ene procedure naar de andere. De druk van leidinggevende ambtenaren is hierbij onmiskenbaar. Het Gewestplan Leuven legde het gebied vast als natuur- en landbouwgebied bij koninklijk besluit van 7 april 1977. Elke eigenaar van een kavel kon toen planschade vragen voor de waardevermindering van de grond. Dit gebeurde niet. Een eerste bouwaanvraag werd geweigerd (einde 70er jaren). Beroep bij de bestendige Deputatie werd afgewezen, omwille van de ligging van de kavel in een groene zone en het ontbreken van een uitgeruste wegenis. In 1982 ontstond onenigheid omtrent een tweede bouwaanvraag in het College van Burgemeester en Schepenen te Tervuren. De wet van 29 maart 1962 op de organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw voorziet echter dat, indien het College van Burgemeester en Schepenen geen besluit neemt binnen de 75 dagen, de vragende partij zich rechtstreeks kan wenden tot een hogere instantie, namelijk Stedenbouw. Stedenbouw weigert de bouwtoelating, en beroep bij de Bestendige Deputatie wordt ingewilligd op 15 maart 1990. Op de betrokken bosweide is de eigenaar van de kavel thans gestart met een afgraving en een ophoging.

De vraagsteller wenst van de Gemeenschapsminister een antwoord op de volgende vragen

1. Vindt de Minister dat deze verdere aantasting van het beschermde Zoniënwoud mag plaatsvinden ?
2. Kan men de Wolvenweg beschouwen als een uitgeruste straat waar een bouwvergunning zou kunnen overwogen worden ?
3. Op 15 maart 1990 willigde de Bestendige Deputatie het beroep van de vraagsteller in, op voorwaarde dat deze een overeenkomst zou afsluiten met Unerg, met betrekking tot de nutsvoorzieningen in deze weg. Kan dit zo maar gebeuren, zonder dat de gemeentelijke eigenaar en gemeentelijke autonomie ter zake erkend wordt ?
4. Het beroep van AROL werd onontvankelijk verklaard op 2 juli 1990 omdat dit één dag te laat in ontvangst werd genomen door de volmachtdrager van de Minister. Hoe verklaart u dit onbegrijpelijke optreden ?

2. Antwoord van de Gemeenschapsminister

— Aantasting van het Zoniënwoud

De Gemeenschapsminister benadrukt dat hij eveneens gekant is tegen iedere aantasting van het beschermde Zoniënwoud. In het onderhavig geval gaat het om een kavel van een niet-vervallen verkaveling, vergund op 19 december 1962. De verkavelingsaanvraag dateert van 22 juni 1962.

— Statuut van de Wolvenweg

De Gemeenschapsminister herinnert eraan dat deze weg ten tijde van de verkavelingsvergunning niet werd beschouwd als een voldoende uitgeruste weg. De enige voorwaarde bij het toekennen van de verkavelingsvergunning was de overdracht aan de gemeente van : "de nodige gronden voor het verwezenlijken van de op het plan in bruin getinte wegen". Het betrokken vak van de Wolvengracht was in deze kleur aangebracht op het vergunde plan. De overdracht van de wegzate gebeurde in 1962 aan de gemeente Tervuren.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat de verkavelingsvergunning werd toegekend in de aanloopperiode van de wet van 29 maart 1962. In die periode werden er onder meer voor percelen met minimum 50 are geen wegvoorwaarden gesteld (de

onderhavige kavel is $\pm$ 85 are groot). De overdracht van de wegen aan de gemeente diende voorafgaandelijk te gebeuren, dit was de enige gestelde voorwaarde.

— Beding van overeenkomst tussen UNERG en het gemeentebestuur inzake openbare nutsvoorzieningen voor uitrusting van de weg

De 'Gemeenschapsminister verduidelijkt dat een dergelijk beding niet kadert in de wet op de ruimtelijke ordening, vermits het een aantasting is van de gemeentelijke autonomie en ook niet behoort tot de bevoegdheids sfeer van de Bestendige Deputatie. De Bestendige Deputatie heeft, derhalve, binnen het kader van hogervernoemde wet niet onrechtmatig gehandeld.

— Onontvankelijkheid beroep AROL

Tegen de beslissing van de Bestendige Deputatie van 15 maart 1990 werd beroep aangetekend door de gemachtigde ambtenaar, wegens gebrek aan gegevens en de daaruit voortvloeiende onzekerheid met betrekking tot de overdracht van de Wolvenweg aan de gemeente.

De Gemeenschapsminister weerlegt de stelling van het geachte lid dat de gemachtigde ambtenaar zijn "gevolmachtigde is". Integendeel, hij verwijst naar de onafhankelijke positie van de gemachtigde ambtenaar, hem toegekend door de wet van 29 maart 1962. Het beroep werd onontvankelijk verklaard, omdat het één dag te laat werd betekend, namelijk op 10 mei 1990.

De Gemeenschapsminister schrijft dit toe aan het nijpende personeelstekort op het bestuur van de ruimtelijke ordening. Dagdagelijkse en termijngebonden afhandelingen, waaronder het opvolgen van de vergunningen die door de Bestendige Deputatie werden verleend, kunnen niet meer gewaarborgd worden.

3. Replieken

Een lid merkt op dat het belangrijk is te weten wanneer de wegenis werd uitgerust. Hij stelt vragen omtrent de geldigheid van de verkavelingsvergunning. Ter zake wijst hij op de wet van 22 december 1970, die de uitrusting van de wegen beoogde. Alle bestaande verkavelingen, gelegen langsheen niet-uitgeruste wegen en waarvan niet ten minste 1/3 van de kavels was vervreemd vervielen. Beide voorwaarden moeten cumulatief vervuld zijn voor een geldige verkavelingsvergunning.

Hij wijst erop dat, zoals het bijzonder plan van aanleg, ook de verkavelingsvergunning verordende waarde heeft. In geval van nietigverklaring van een verkavelingsvergunning moet ook de overeenkomstig de verkavelingsvergunning afgegeven bouwvergunning vernietigd worden.

De Gemeenschapsminister is van oordeel dat de rechtsgeldigheid van de afgegeven bouwvergunning **nog** moeilijk door een annulatieberoep bij de Raad van State kan bestreden worden.

Wat het stilleggen van de werken betreft, verwijst hij naar de bepalingen van artikel 66 WRO. De in artikel 66, eerste lid, bedoelde ambtenaren zijn bevoegd om het staken van de bouwverrichtingen ter plaatse te bevelen wanneer zij vaststellen dat deze niet in overeenstemming zijn met de vergunning of zonder vergunning uitgevoerd werden. Zij kunnen, in het Vlaamse Gewest, de staking bevelen van elk gebruik van de bestaande gebouwen dat strijdig is met de bestemmingsvoorschriften van de ontwerp-gewestplannen of van de gewestplannen. De betrokkene kan hiertegen echter beroep in stellen, en de opheffing ervan vorderen bij de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg, zetelend in kortgeding (Art. 68 Stedebouw-wet).

De vraagsteller wijst erop dat er geen weg is. Hij verwijst naar het specifieke karakter van de Wolvengracht, die functioneert als afwateringsgracht voor het Plateau van het Zoniënwood, dat ingeplant is op een zandplateau. Langs deze brede grachten vloeide de humuslaag weg. de Wolvengracht is nooit gebruikt als openbare weg, enkel als dienstweg voor het vee naar de aangrenzende bosweide en voor enig landbouwverkeer. Hij wijst op het gevaar dat men via de overdracht van een beperkt weggedeelte, wenst over te gaan tot het ontsluiten van een breder terrein.

De vraagsteller dringt aan op een beleidsmatig optreden. Hij meent dat men op de Bestendige Deputatie bij het inwilligen van het beroep, de wet van 22 december 1970, heeft veronachtzaamd.

De verkavelingsvergunning werd in 1962 toegekend op basis van een nog in te vullen voorwaarde. Hij meent dat het niet opgaat om van een afwateringsgracht, via de aanleg van nutsvoorzieningen en een overdracht aan de gemeente, een straat te maken.

De Gemeenschapsminister belooft deze zaak verder uit te diepen en het geachte lid hierover de nodige informatie te verstrekken.